

KOVA

KOVOJ
TU IGYSI
SAYO
TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
ORGANAS LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ PARTIJOS AMERIKOJE.

PREKIUOJA:

metams ,, 2.00
pusmečiui ,, 1.00

ADRIASAS:

1418 So. 2-nd Street.
Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILA. PA.

Nr. 16

Philadelphia, Pa. 26 Balandžio (April) 1907 m.

Metai III.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

DARBININKU ŠVENTE 1-ma GEGUŽIO.

SUSIVAŽIAVĘ darbininkų atstovai į Paryžiaus tarptautiškąjį kongresą, 1889 metuose, priėmė rezoluciją, kuri ragino viso svieto darbininkus surengti 1-mą dieną gegužio, 1890 metų, tarptautišką manifestaciją.

Ta manifestacija iš pradžių buvo rengiama vien dėlto, kad darbininkų minios apreiškėtų valdžioms savo norą, jog reikalauja sutrumpinimo darbo dienos iki 8 valandų.

Da pirmiau Paryžiaus kongreso, minėtinai gruody 1888 metų, Amerikos darbininkų sąjunga (Federation of Labor), savo susivaziavime mieste St. Louis, teipgi buvo nutarusi iškelti 1-mą gegužio, 1890 m., panašias manifestacijas.

Greitai vienok, tarpe visų kraštų susipratusiųjų darbininkų užgimė mintis, kad reikia darbininkų klasai turėti savo metinę šventę, kurioje visuose kraštuose pasiliautų darbai ir darbininkai syki ant metų parodytų kapitalistų klasai savo vienybę ir galybę.

Ta graži mintis umai visur išsiplatino. Ypatingai ant jos pašaukimo širdingai atsiliepė Vokietijos darbininkai, ir

didesniuose miestuose socialistų organizacijos 1890 metuose nusprendė 1-oje gegužio parengti iškilmingą darbininkų šventę. Vienok darbininkų tuometinės sąlygos buvo teip jau sunkios, kaip ir dabar. Nevisur galėjo vargšai išeiti, kitur valdžia draudė ir ginkluota armija baisiai demonstrantus baniu-tijo, kitur pabirkantai neišleisdavo darbininkų tą dieną laukan; tankiai kapitalistas apskūzdavo šventusius 1-mą gegužio teismui, už sulaužimą kontrakto, ir teismas, kurs visuomet kapitalizmui tursinasi, nubauzdavo bėdinus darbininkus tai didele pinigine pabauda, tai kalėjiman įdėdavo. Mat tokie buvo įstatymai! O jau kiek paskui išvarydavo iš darba-viečių, tai sunku ir apskyt.

Vienok, nežiurint į persekiojimus ir darbininkų slogini-mus 1-mos gegužio šventė neišnyko. Ji įgavo istorišką svarbą. Pradėjus augt darbininkų judėjimui ir amatinėms sąjun-goms, smulkūs kapitalistai pradėjo darbininkų bijotis. Vo-kietijoje buvo tokie atsitikinai, kad pabirkantai jau iš anks-to darbininkams gerindavosi, apreiškėdavo prieš 1-mą gegužio jų paliuosavimą nuo darbo, kaip kur net pasamdydavo muzi-

kę. Tokiu budu jie išvengdavo su darbininkais rustaus susikirtimo, kuris tankiausiai užsibaigdavo streikais, kuriuose darbininkai laimėdavo.

Bet augant darbininkų susipratimui, ėjo stambyn ir kapitalizmas. Turtingi pramoninkai, pabirkantai, žemvaldžiai, ir visi kurie traukia sau naudą iš darbininko puslėtų pirštų, — jie matė, kad darbininkams pataikaut, tai reiškia sau patiem virvę ant kaklo užnert. Tokia darbininkų vienybė gabena jų viešpatavimui galą. Ir vėla prasidėjo iš kapitalistų pusės aštri reakcija. Kapitalistai pradėjo vienytis tarpu savęs. Užgimė pramoninkų bendrovės ir trustai. Jėmė jie darbininkų judėjimą smaugt. Tarpe kitų sloginimų jų programe, buvo ir ant 1-mos gegužio užpuolimas. Jų nelemtiems darbams padėjo ir valdžios (valdžios visur iš kapitalistų susideda, taigi suprantama, kad savo sėbrus ir palaiko).

Ir karščiausiai norėdami, darbininkai nebegalėjo 1-mos gegužio priderančiai atšvęst: ant tos dienos pabirkus apsiaudavo policija ir kariumenė; ant gatvių lakstė ginkluoti kareiviai, gatavi kas minutą užpult ant pasirodžiusio darbininkų pulkelio. Susivieniję pabirkantai irgi baudė už 1-mą gegužio darbininkus: tai uždėdavo pinigines pabaudas, tai buriais išmezdavo laukan. Išmestieji negalėjo gaut kitur darbo. O čionai darbininkų šeimynos kenčia vargą ir badą. Daugumas darbo pelių baisiai nusiminė, užgimė svyravimai, radosi balsai, kad veltui būtų savę tyčia kankjt dėl tos vienos dienos... Tokį padėjimą da labiau apsunkino augančioji armija neturtėlių proletarų, kurių eilėse paprastai buvo da labai maži nuošimčiai susipratusių spėkų; iš čionai apščiai radosi liuosnorių, kurie užimdavo vietas tik ką išvartytųjų iš pabirko susipratusių darbininkų, šventusių gegužinę.

Dėlei tų ir kitokių priežasčių gegužinė šventė ne visur bebūvo iškilmingai apvaikštinėjama tą pačią dieną. Vienur darbininkai rengdavo minių susirinkimus 1-mos gegužio vakare, kitur arčiausiame nedėdiery. Teip dalykai ir pasiliko iki šiai dienai. Amerikos Suvienytose Valstijose apie formališką gegužinę šventę nebėra ko ir kalbėti: čionai visai ji negalima. Čionai kapitalizmas į tokią galybę suaugo, kad su juom žaisti gegužinėmis nebegalima. Prie tam ir patįs darbininkai gerai supranta savo silpnybę. Kiek vietose teko but ant masyviškų susirinkimų, kur darbininkai regis susirenka jau gerai apsišvietę, ne tokie nekalti avinėliai, kaip mės lietuviai, vienok užėjus kalbai apie gegužinę, per kiekvieno veidą perbėga bevilties šešėlis...

Tečiaus gegužinė visgi yra mūsų, kaipo proletarų, vieniuntėlė šventė. Susipratę darbininkai niekad os jōs neužmiršta. Jeigu per 1-mą dieną gegužio dirba minios be kvapo, uždusę, surukę, sukumpę — pabirkuose, audinyčiose, kasyklose, giriose, tai tos dienos vakaro visgi niekas nuo anų negali atimt. Jeigu vakare negalima, tai galima arčiausiame nedėdieny susirinkt, kalbėt, rodavytis apie savo vargus, sunkų padėjimą; apie tai, kaip reikia darbininkams eit prie savo kliasos išganimo.

Darbininke lietuvy! Tu ir-gi privalai neužmiršt, ką ta brangi diena reiškia. Pirma gegužio atkelia vasaros vartus,

išaušta gražiausias metlaikis; gegužis apskleidžia pasaulį kvėpiančiu oru, — ženklas, jog ir mums jau išaušo smagus pavasaris mūsų kliasinio susipratimo. Nėra to žmogaus, kurs prigimties pavasariu nesidžiaugtų. Nėra to liežuvio, kurs užtekstinai ga'ėtų išaiškint gražumą, brangumą ir didumą suskurdusių darbininkų vienybės! Tik perstatyk sau, broli-darbininkė, kaip tą dieną milijonai tokių pat vargdienių viena dvase atsidūsta, vienu revoliucijiniu troškimu prisipildo! Renkasi į burelius žmonės visokių tautų, visokių spalvų, abiejų lyčių, ir sveikina visi tarptautišką vienybę ir solidariskumą. Argi mės, lietuviai darbininkai sėdėtum ramiai? Argi mės ne tuos pačius kapitalizmo pačius velkame? Argi mūsų broliai vargdieniai už tolimų jurių-marių nekovoja už žmonijs ir savo liuosvbę?

Ne! Mės irgi žmonės. Mės irgi broliai tos visasvietinės šeimynos. Mės irgi švėsime gegužinę nors po kelis susirinkdami į namus, į sales, į parkus. Rinksimės, kalbėsime, skaitysim iš laikraščių, iš knygučių apie mūsų kliasos reikalus. Atšvėsime gegužinę, kur kaip galėdami ir mokėdami, idant ta diena paliktų mūsų omenėje saldų įspudį iki kitų metų 1-os gegužio.

Tegyvuoja 1-ma gegužio! Tegyvuoja viso svieto darbininkų vienybė! Tejvyksta tarptautiškasis socializmas! Teprasmenga baltoji vergija ir kapitalizmas!!

Gyvenimas revoliucionieriaus Petro Dambrauskio.

(Žr. »Kovas» N 13).

II.

LENKŲ žemėje socializmo propaganda įsklydo tiktai 2-oje pusėj 1870 metų; tečiaus suklystum, jeigu sakytum, jog toje šaly jau ir pirmiau nebūtų dvelktelėję socializmo sriovelės. Jau 1793 metų konstitucija įnešė į savo statutus paskutinį demokratiškosios mislies žodį. Teipgi 1813 ir 1863 metų revoliucijose sociališkos mintis žaidė ne paskutinę rolę. Didis Lenkijos dainius Mickevychius buvo karštu Lamene's pasekėju, ne mažai lenkų iševių pražuvo ant Paryžiaus Komunos barikadų, o vienas iš tų iševių, garsus velionio Dambrauskio bendravardis, užjėmė Komunoje pirmiausio laipsnio rolę. Visuose sociališkojo Vakarų judėjimo vingiuose sutinkame lenkiškas pavardes. Bet iki viršui minėtojo momento apie jokią socialistišką propagandą negalėjo da būti kalbos. Kiekvienas lenkas, — ar tai jis buvo demokratas ar feodals (bandžiauninkas) — ugdė neprigulmingos Lenkijos mintį, kuri užtemdė ir atstumė tolyn visus kitus klausimus. Vienok nelaimingas 1863-ių metų pabandimas, atjėmė tai nelaimingai tautai paskutinę viltį. Ir tiktai reikia nusistebėt, kaip, nežiūrint į visas terorų baisenybes, nežiūrint į visus pralaimėjimo skausmus, ir vėla da pradėjo rusėt gyvastis, ir vėla užgimė išsiluosavimo mintis ir pradėjo virti darbas. Pergyventosios nelaimės įnešė lenkų tautos gyveniman daug naujų ir šviežių gaivalų; tečiaus jos iššaukė ir įvairius priešingumus neišvengtinus visuose rimtuose istorijos momentuose. Bajorija ir miestų vidurinės kliasos įtempė visas savo jėgas, idant išgelbėti bent ekonomiškąsias Lenkijos spėkas. Revoliucijos iškli-

bino jų turtus, — reikėjo sustiprėti. Toliaus, reikėjo išgelbėti ir išlaikyti paskutinę tautiškos vienybės liekaną, — tai kalbą ir literatūrą. «Tapsime turtingi, išplėtosime prigimtus Lenkijos turtus, užlaikysime kalbą ir literatūrą, — štai kokie mūsų gadynės uždaviniai», — taip kalbėjo senesniejie ir turtingesniejie žmonės. Bet jaunuomenė pradėjo risti uždavinius ant labiau radikališkos dirvos.

Nuo senesnių laikų Lenkijos jaunuomenė lankė rusų universitetus. Čionai, rusiškos apšvietos darželiuose, apsipაžindami su rusų literatūra ir žmonėmis, lenkų jaunikaičiai išmoko atskirt rusų inteligenciją nuo rusų valdžios. Jie pamatė, kad rusai, tiek pat kaip ir lenkai, neapkenčia petrapilinės tyranijos.

Nelaimingoje 1863 metų kovoje ne visi Rusijos žmonės taip kalbėjo ir darė, kaip Katkov'as ir Co., — buvo ir tokių, kurie plojo delnais sukilėliams ir net padėjo jiems. Bet metuose 1870 rusų inteligencija buvo už vis toliausia nuo tautiškiųjų klausimų. Per rusų jaunuomenės galvas peršniokė audringa sriovė klausimų, pagimdytų dideliais minių kentėjimais. Užgimę socializmo mintys tikrai svajonėse, dabar pradėjo išsidirbtį tikras formas. Mokinti jaunikaičiai ir merginos metė savo ištaigų ir perteklingą gyvenimą, ir ėjo į pabirkus ir dirbtuves, į kaimus ir sodžius vestų savo mokslo. Ir tie, kurie pasiliko universitetuose, ir tie vedė tą mokslą. Atvažiavę į namus vakacijų laiku, jie atveždavo čielus glėbius brošiūrų, atsišankimų, laikraščių; jie švietė liandę ir jungė į kuoteles. Lenkų studentai irgi tą patį darė. Aiškum pasidarė, kad tautiškiejie klausimai išsiriš tikrai ant sociališkosios teisybės pamatų. Ne kova reikalinga tarpe rusų ir lenkų tautos, bet visų pasaulio nukriaustųjų brolybė; ir tik joje galima atgauti savo atimtas tiesas. Sunku buvo persikirti su senovės papročiais, bet jaunystė juosiuos perdirbo ir pastatė ant savo. Kaip 1863 m. jų tėvai iškėlė kovos papartį, už tautos laisvę, taip su tokiu karštumu jaunimas dabar griebėsi už sociališkosios lygybės propagandos. Gali būt, kad sunkiausi tos kovos ypatybė buvo, tas, kad reikėjo patraukti ryšius su senąja, ne mažai iškentėjusia gentkarė, — pasiskirti su pražilusiais kovoje tėvais ir seneliais. Bet jie ir dėlto neapsistėjo. Nusprendė paaukuoti viską. Iš Rusijos ir Šveicarijos universitetų, iš inteligentiškųjų Galicijos centrų atvyko jaunikaičiai su šviesiomis mintimis galvose, su knygomis rankose, ir pradėjo sklęsti po minias. Galicijoje jau pradėjo rasti lenkų kalba socialistų raštai, Paryžiuje pasirodė laikraštis «Przedswit», o Lvove «Praca». Metuose 1877 tuos pasirodė pirmieji Varšavoje darbininkų socialistų rateliai. Jų organizatoriais buvo Varinskas, Sadauskas ir kt.

Čia teipgi reikia patėmyt, kad Lenkijoje socializmui dirva buvo geresnė, negu Rusijoje. Tyra darbininkų kliasa Lenkijoje buvo daug skaitlingesnė, aiškiau supratusi savo padėjimą ir labiau išsiplėtojusi politiškai negu Rusijos darbininkų kliasa. Sulyginant krašto plotį ir gyventojus, Lenkija daug daugiau turėjo pabirkų ir dirbtuvių. Jos gelumbė, manufaktūros ir galanterijos išdirbiniai užtvino pusės Rusijos rinką. Darbininkų armija buvo nuolatinė, — na o Rusijoje pabirkų darbininkai tikrai ant žimos atplūsta į miestus iš kaimų, kur ant vasaros jie vėla grįžta, — kiti ir ilgai išgyvenę miestuose, taikosi grįžtį į kaimą ir užvesti ūkį. Toliaus, Rusijos pabirkai ir dirbtuvės nesukoncentruoti į rajonus, kaip Lenkijoje. Bet, kas už vis svarbiau: lenkas darbininkas turi politiškas tradicijas (priepročius), politišką praeitę. Jis pats, arba jo tėvas ir senelis dalyvavo sukilimuose. Jis turi savo karžygių kultą, jis supranta neprigulmybę, laisvę, ir kovos liepsnelė nuolat ją kaitina. Paminėtinoje 1863 metų dienoje amatinių cechų vėliavos išdėdžiai plėvė savo procesijose, o ponas bičiuliavosi su liaude, prisiegaudamas už ją numirtį arba paveiktį priešą. Su tokiais žmonėmis nesunku kalbėti apie sociališką teisybę ir kovą. Kas minutą jie atjautė tą sunkų sociališkos neteisybės slogutį, kovos technika jiems buvo jau žinoma, o gilume dūšios gruzdėjo sena pagieža už tėvynės pavergimą.

Jūs tik sau nuduokite 8–10 darbininkų, susirinkę po sunkaus dieninio triūso ankštame pačiuoto draugo kambarėly, kur ypatoje atvykusio studento koks nepažįstamas svečias pasakoja jiems apie minių kančias, kiteip sakant, — apie jų pačių kančias. Klausytojų širdise verda neapykanta. Paskui šitas slaptingas svečias pradeda piešt auksinius ateities sapnus, kaip turi įvykt sąlydi brolystės ir meilės valstija. Yra už ką ir gyvastį atiduot!... Nuo šito jaunikaičio jie gauna 2–3 desėtkus plonučių knygelių, kurių kiekvienas puslapis kvėpuoja neapykantos ugnimi ir meilės šviesa. Šitos knygelės patenka desėtkams prastų žmonių, kurie dievotai išskaitys kožną eilutę, ir nakties tylumoj, kada sugulę pati ir vaikai, šeimos tėvas, tankiai žilas senelis, parėmęs galvą abiemis rankoms, užmiršęs apie ankstyvą rytojaus darbą ir pabaudas, vis dar skaitys tas paslaptingas eilutes, ir kada užbaigs, tai negalės susilaikyti nesušukęs: «Viskas tiesa, — kas žodis, tai tiesa! Ir kaip tai mes senai to nedasiprotėjom!» Ant rytojaus, stovėdamas prie savo darbinio stalo, jis karštai perduos savo susiedui, kaip mokėdamas viską, ką jis perskaitė...

Negalima buvo, idant tokia judėjimo sriovė nepagriebusi būtų ant galo ir tokį karštą, laisvę-mylintį jaunikaitį Dambrauskį. Da jis visai jaunas tebuvo, kada Varšavoje pradėjo lekioti pirmieji socializmo dvelkimai. Metuose 1878 prasidėjo sujėmimai, — tai čia kur pajims vieną, tai čia kitą; bet jau metuose 1880 prasidėjo areštavimai masomis. Tarpe sujimtųjų buvo ir jo brolis Stepas. Suprantama, kad tokie nauji atsitikimai tuojaus padarė ant Petro išpūdį. Jis da neturėjo jokių pažinčių revoliucionierių tarpe, vienok jau pradėjo nerimauti. Visai netikėtai, ir be jokios priežasties, jis staigu pameta savo amatą ir įstoja į Laisvą ugnagesių kamandą. Tas jo žingsnis kaip tik pritiko jo pobūdžiui ir tuolaikiniam protiškam išsilavinimui. Tuomlaiku į kamandos sąnarius rinko tikrai iš lenkų, ir varšaviečiai atsinešė prie šiosios komandos kaipi prie savo tautiškosios gvardijos. Tokia bendrovės patrijotiška išvaizda jauną gizelį pas savę ir patraukė. Priegtam, ugnagesio gyvenimas, pilnas aliarmo, pavojų ir nuogandų turėjo jam kokią tai patraukiančią spėką. Bet pastojęs į tą patrijotišką tarnystę ant galų galo nebeteko kuom gyventi. O čia prisiartino laikas stoti į kareivius. Eit lenkui į kareivius, o da be kapeikos kišenėje, labai sunkus dalykas. Tėvas ir vyriausis brolis lengviai jam galėjo iš medegiškios pusės pagelbėti, bet jis iš prigimimo būdamas puikus, nerado už reikalingą pagaliaus jiems praneštį apie savo padėjimą, ir rugsėjy 1881 m. jis išvažiuoja iš Varšavos į kareiviją, nē nepranešęs savo gentims. Karo tarnystė su savo barbariška disciplina, tokiam atkakliam žmogui kaip Dambrauskis, galėjo kas minutą būti pragaištinga. Jis pats minėdavo, kaip vieną sykį tik už mažo biskelio nesuvarė durtuvo pilvan įžeidusio jį aficeriaus. Ir jis tankiai tą atminęs dėkavodavo savo liktinei, kad ji pasigailėjo ir neprileidė jo prie tokio nelemto žingsnio, už kurį būtų nuėjęs ant viso gyvenimo katorgan. Ant laimės jam, tarnystė tesitraukė 9 mėnesius, pabuvojęs Kurske ir Charkove, jis ant galo, vasarą 1882 metų sugryžo Varšavon.

(Toliaus bus).

Šėdieninė krikščionybė

— Kunigėli, mano vyras neteko darbo ir sunkiai apsirgo, o pinigų neturim namie a nē vieno grašio.

— Tai blogai. Bet ar žinai, kad Jezus numirė už tavę?

— Taip, bet šėdien mums reikia užmokėtį rendą. Jeigu neužmokėsim, tai išvarys iš namų.

— Žinoma, išvarys. Bet ar tu žinai, kad laike didžiojo tvano

[patapo] lijo keturesdešimtis dienų ir tiek nakčių?

— Teip, aš žinau tą, bet mano mažiukas Jonelis serga, o vaistų nėra kuom nusipirkt.

— Žinoma, tas blogai. Bet ar tu žinai, kad Kristus po trijų dienų kėlėsi iš grabo?

— O, teip, tas tiesa. Bet mes neturim nė malkų nė anglių, vėikai dreba nuo šalčio...

— O, tai gana blogai. Bet kada Kristus pasirodė savo apaštalams...

— Teip, teip! Aš žinau tą, bet aš esu alkana!..

— Tai gana liūdna. Bet, jeigu nenori pražūt, tai metavokis dievui.

— Vai, ką aš dabar darysiu: nė darbo, nė maisto, o tuojaus neteksiu ir pastogės?! koks tai žiaurus svietas!

— O, teip, tu pasakei teisybę: svietas labai pasileidęs.

Tą girdėdamas katinas, atsikėlė, pasirangė ir tarė:

— Ne, svietas yra geras. Dievas visus lygiais sutvėrė. Reikia tiktai kad svietas apsišviestų ir pasidalintų lygiai svieto turtais ir vargais. [*Christian Socialist*].—

KO NORI SOCIJALDEMOKRATAI?;

LEKCIJA TREČIA.

4. Kaip socialdemokratija žiūri į draugijos klausimus.

(Tąsa).

II. REVOLIUCIJA.

ANTRA prasmė, kurią reikia išaiškinti socialdemokratų nuomonėje, yra revoliucijos prasmė. Mes — esame revoliucijinė partija. Ramus pilietis ir prokuroras, nusigąsta išgirde ištarytą žodį «revoliucija», o dabartinio surėdimo ramsčiai — prokuroras ir policija — nesiliauna persekiot mus, socialdemokratų, už pasakytą tokį žodį. Dalykas tame, kad šitie ponuliai iš to žodžio išveda tik vieną: kruviną gatvių kovą su bile koku ginklu rankon pakliuvusiu. Savo laike Lassalle aitriai išjuokė prokurorą, sakydamas, kad šiam tas išrodo revoliucija, kada žmonės išeina muštūsi apsišarvoję su šakėmis. Bet, kadaži tai reiškia žodis «revoliucija»? Teisingai išvertus reiškia permainą; tikra to žodžio prasmė yra perkeitimas esančiojo surėdimo visiškai panaikinant jo senuosius pamatus. Tankiai žmonės bando jiems nemalonų klausimą užtylėt, ir jiems išrodo, kad bent ant laiko šis klausimas ištiesų tapę prašalintas. Bet, iš tikrųjų, teip klausimai neišsiriša. Vienok prijimdami aukščiaai aiškintąją revoliucijos prasmę, mes ne sakom, kad revoliucija visuomet ir visokiose sąlygose privalo pereit su praliejimais kraujo, lyginai ne reikia mislyti ir teip, būk revoliucija būtina užgimsta iš žmonių įnirtimo, arba blogos mislies. Visasvietinė istorija žino daugybę didelių revoliucijų, daug galingesnių ir žmonių išsiplėtojimui daugiau pasitarnavusių, negu paprastoji gatvių kova. Viena iš didžiausių revoliucijų, kokias žino istorija, pavyzdžiui, buvo įvedimas žemdirbystėna plūgo; kita didelė revoliucija buvo įkūrimas krikščionių tikybos. Pavyzdžiui, įstatymdavystės srytije viduriniuose amžiuose mes perleidom vieną iš didžiausių revoliucijų, — toje gadynėje teipgi perėjo abelna dvasiška revoliucija, padariusi visame sviete didžiausią perversmą, kuriame žmonija pagryžo į kliasišką minčių susitvarkimą. Ir teip, kada mes kalbame apie revoliucija, tai anaip toli nereikia mislyt, kad mes mename krūvas užmuštų ir sužeistų, šakes ir kitokius kovos

inagius. Teisybė, kad papratiman iėjo suprasti revoliucija teip, kaip ją suprato prokuroras, apie kuri juokėsi Lassalle; ir tas pasidarė dėlto, jog bėgy XIX šimtmečio bangavo kruvinos revoliucijos viena paskui kita, — teip kad tą šimtmetį galima būtų pavadint revoliucijų šimtmečiu, jeigu visa mūsų istorija nebūtų teipgi nepertraukiamu revoliucijų lenciūgu. Pradedant nuo 1789 m. iki 1870–71 m. Europa pergyveno revoliucija ne vieną: svarbiausios iš revoliucijų buvo metuose 1789, 1830, 1848 ir 1870–71. Bet tos ir kitos revoliucijos dar ne vienintėlė yra svieto permainų forma. Tankiai tokios revoliucijos arba perversmai įvyksta visai nepatėmytai, bent niekas jų nemato tame momente; kartais tiktai šimtmečiui prabėgus žmonija supranta, kaip svarbi permaina kadaisiai buvo įvykusi.

(Toliaus bus).

IŠ SOCIJALIZMO ISTORIJS.

SOCIJALIZMAS VOKIETIJOJE.

Ferdinandas Lassalle.

I. JO GYVENIMAS.

(TĄSA).

DRAUGIJINIS Lassalle'o veiklumas prasideda nuo metų 1862. Tai buvo Vokietijoje naujo gyvenimo gadynė. Radosi spēkos, kurios Hegelio Vokietija ruošėsi paverst į Bismarko Vokietija. Atėjo laikas atbudavojimo ir suvienijimo «tėvynės» po Prusijos prieglobste. Toji tauta, kuri ilgus laikus buvo pažangiausia filiozofijoje ir teorijoje, dabar stojo į priešakinę eilę ant tautiškojo gyvenimo takų, dabar ji turėjo vadauti kares ir politiką, teipgi duoti visam svietui pavyzdžius naujosios išdarbystės būdų. Tas žmogus, kurs pasimirė kaip pirmasis naujosios Vokietijos ciesaorius, užjėmė Prusijos sostą metuose 1861. Bismark, kuris tuose perversmuos lošė tokią svarbią rolę, išžengė ant scenos, kaipo vyriausis Prusijos ministras 1862 m. rudeny. Pirmeivių partija, — partija tosios gadynės vokiečių laisvamanizmo, kuri teip aštriai šiaušies kaip priešais Bismarką teip ir Lassalle, — atsirado 1861 m.

Tąsias istoriškas ir visą svietą paliečiančias permainas atliko Prusijos armija. Nauji Prusijos valdovai aiškiai pastebėjo, kad dėlėi įvykdymo jų plianų reikalinga išlavinta ir ištikima armija. Todėl reikėjo armiją pertaisyt. Bet šitame klausime valdžia visai netikėtai susirėmė su laisvamaniais, kurie nesupratė Bismarko plianų, atsisakė remt tuos, teip brangius kiekvienam Vokietijos patrijotui idealus.

Beinant vaidams tarpe Prusų monarkijos ir laisvamanių, šiimaišė tarpan ir Lassalle. Kaip ir galima buvo tikėtis, jis buvo netoks žmogus, kuri būtų galėję Prusijos laisvamanių formulos suvaržyti; taigi savo lekcijoje, laikytoje apie pradžia 1862 metų, «Kas tai yra konstitucija», išdėstė visai skirtingas nuo jų pažvalgas. Toje lekcijoje jo tikslas buvo parodyt, kad konstitucija yra ne kokios pažvalgos, ne koks dokumentas ant popieros parašytas; yra tai apsiereiškimas stipriausių gadynės politišku spēkų. Karalius, dvarponiai, vidurinė kliasa ir darbininkų kliasa, visi tie yra tai politiškos Prusijos spēkos; bet stipriausia iš jų yra karalius, kurs ypatoje kariumenės turi visą didžiają politiškąją pajėgą, kuri gerai organizuota, puikiai išmuštravota, visuomet po rankų, ir visuomet pasirengusi maršuot. Taigi armija (kariumenė) yra Prusų veikiamosios konstitucijos pamatai. Kovoje prieš valdžia, ant tokių pamatų stovinčią, žodžių protestai arba derėjimaisi nieko negelbės.

Antroje lekcijoje: «*Kas yra ir kas bus?*» Lassalle nesiliauja tvirtinti, jog pasekmingai kovot su valdžia galima tikrai tokiu būdu: apskelbt žmonėms politiška valdžios netikumą ir atsitraukt nuo Valdomojo Rūmo (parlamento). Geresniejie žmonės pasilikdami parlamentuose pridengia savim nuo žmonių akių valdžios kreivus darbus. Jeigu geresniejie žmonių atstovai iš parlamento išstoja, tai valdžia priversta būna griebtis už geresnio darbo, arba skubina stengiasi išstojusius sugrąžinti ir su žmonėmis susitaikinti; kadagi kaip dabartiniame Prusijos politiškaime pedėjime, taip ir visoje civilizuojoje Europoje nė viena valdžia negali pastovėt eidama priešais žmonių norą.

Neužilgo potam Lassalle parašė knygutę: «*Spėka ir Tiesa*», kurioje apsigina nuo užmetinėjimų, būk jis viršui minėtose lekcijose žmonių tiesas pavadęs spėkon, — t. y. kad tas turi tiesą, kurs drūtesnis. Jis aiškino, kad tēnai nėra nurodoma, kaip turi būt, bet kaip dabar yra; jis vien tik nurodė, koku keliu istorija eina. Ant galo jis pridėda, jog Prusijos valstybėje niekas neturi tiesos kalbėti apie savo Tiesą, kaip tik sena tikroji demokratija. Tikrai demokratija visuomet linko prie Tiesos, nesiderėdama su Spėka. Tikrai vien su demokratija gali būti Tiesa; o kur nėra demokratijos, ten viešpatauja Spėka.

Nereikia beaiškint, kad šitiejie Lassalle'o išsitarimai turėjo ant tos gadynės nuotikių įtekme. Valdžia stumė pirmyn pertaisimą armijos tokiomis įmonėmis, ant kurių Prusijos Rūmas nesutiko, — laisvamaniai veltui vis tam priešinosi iki ant galo 1866 m. tapė apgalėta Austrija ir Bismark gavo skystą progą išteisint savo politiką.

Bet apskelbtiejie Lassalle'o raštai atgabeno jo paties karjerai nemažą kryžį; daugelis jį peikė už susibarimą su laisvamaniais, su kuriais pirmiaus darbavosi, — nors didžiuma žmonių ir nežinojo, kad tarpe Lassalle'o ir laisvamanių niekadus nebuvo širdingų sątikių. Laisvamaniai buvo apsiokaustę įvairiomis formulomis, priegtam jiems visuomet buvo stoka drąsos ir sumanumo. Iš antros pusės, jo įstabus ikšiolaiakinis gyvenimo būdas; jo pobudis, kurs nuolatės šiaušiesi prietarams ir abelnai išgyvenusiems papročiams; jo pasišventimas kraštutiniausiai 1848 metų demokratijai, — viskas tas spirte prispyrė jį iššokt iš tuolaikinio laisvamanozmo sriovės. Laisvamaniai jam neužsitikėjo, o jis vėla prie jų nesimeilavo ir grindė pats sau takus.

(Toliaus bus).

Ignas Auer.

Trumpa vieno Vokietijos socialdemokratų vadovo biografija.

Ignas Auer, socialistų atstovas reichstage nuo Glauceaus-Meerane, ir sąnarys «Vokietijos socialdemokratų Partijos» Išpildomojo Komiteto, pasimirė Berlyne, 10 balandžio, šių 1907 metų.

Reikia primint, kad Vokietijos valdžia nelemtai pati savę apjuokdino, išikišdama į pasimirusiojo garsaus mūsų draugo laidotuves, kur užgynė nešti prie grabo raudoną vėliavą ir partijos ženklus; uždraudė muzikai griežti kokį revoliucijinį maršą arba

Marselietę; teipgi policija nedaleidė draugams socialistams ant kapinių pasakyti atsiveikinimo kalbas. Vokietijos valdžia, nors girusi socialistus suvaržiusi, vienok bijo jų ir dreba net prieš darbininkų šešėlių...

Vėlonis draugas Ignas Auer gimė Passau'oje, Bavarijos kuni-

gaikštystėje, 19 balandžio, 1846. Sukakęs 20 metų amžiaus jis pradėjo interesuotis darbininkų judėjimu, ir triūsėsi ant tos dirvos iki galui savo garbingų dienų. Socialistu paliko nuo 1872 metų, prisiliedamas prie «Eissenacher» kuopos arba marksistų sparno. Ūmai jo vardo garsas pasklido kaipo karšto agitatoriaus ir sumanaus organizatoriaus. Kada metuose 1875 Gotha'os Kongrese susivienijo dvi iki šiolai buvusios frakcijos — marksiečių ir lassaliečių, Auer pasiliko tos naujos organizacijos sekretorium. Dvejus metus vėliaus jis buvo išrinktas reichstagan, nuo Reichenbach-Auerbach sryčių pasiuntiniu, bet 1878 rinkimuose jis savo sėdynę pralaimėjo. Sekančiais metais, kada Bismark jėmė socialistus Išimtiniais Ištatimais sloginti, Auer labai širdingai už darbininkų reikalus su valdžia kovojo, ir, kaip daugelis kitų, nukentėjo daugybę aštrių persekiojimų. Metuose 1880 jis vėl tapė reichstagan išrinktas, Saksonijoje, nuo Glauceau-Meerane provincijų. Metuose 1881 ir 1887 jis vėla pralaimėjo vietą, bet nuo 1890 m. jis jau buvo nuo tų sryčių pasiuntiniu iki šių dienų. Nuo Gotha's kongreso jis lankėsi ir veikliai darbavosi kiekvianame partijos susivažiavime ir buvo skaitomas už vieną įtekmingiausį sąnari.

Dr-go Auer mirties priežasčia buvo nervų maliadija, kuri jį kamavo jau keletą metų, nemažai suteikė jam sopulių ir vėliaus labai sumažino jo nepaprastą energiją ir darbo pajėgą.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Persija. Politiskiejie bruzdėjimai čionai nenutilo. Iš vienos pusės kila minios neturinčių darbo proletarų, reikalaujamos, kad valdžia duotų darbą, iš antros — eina juodašimtiška agitacija išpiaut rūsus ir kitus svetimtaučius. Mat neišmanėliams rodoši, kad svetimų kraštų darbininkai užima visus geresnius darbus. Nesenei Sabzevaroje juodašimčiai užmušė vieną armėną, Rusijos pavaldinį. Dabar Rusijos konsulis reikalauja užmušėjus nubaust. Taigi juodašimčiai iškljavo pliakatus, kur grumoja visus svetimtaučius išskersę, jeigu tik minėtus galvažudžius kas paliestų. — Bedarbiai darbininkai irgi suteikia pavojų; jau kaip kuriuose miestuose pradėjo plėst krautuves. — Valdžia nebesumoja, kaip išeit iš to rūstaus padėjimo. — Kitas Persijai pavojus iš Vokietijos pusės. Jau vokiečiai kapitalistai su pagalba savo valdžios išgriovė su pinigais Persijon, įkūrė Teherane didelį banką, ir mena ištiest keletą savo geležinkelių. Kadagi ikišiolai ten turėjo įtekme Anglija ir Rusija, tai abejonės nėra, kad iškils tarpe šitų trijų valstybių vaidai. Ir smūgiai vis sukris ant Persijos valdžio. Tuom vietinė liaudis pasinaudos sukurstimui revoliucijos ir išvertimui netikusios savo valdžios.

Rusija. Stolypin ir valdžia pradeda aprimt, nes ir juodašimčių spēkos Dūmoje sumenkėjo. Ta permaina įvyko dėlto, jog ir pačioje «Rūsų Sąjungoje» (atgaleivių partijoje) įvyko revoliucija: dauguma tos sąjungos Dūmoje esančių atstovų, pradėjo piktintis iš čaro ir jo giminės bei ministerių, kad jie visai nenori su žmonėmis sątaikoje dirbt, kaip buvo manifeste prižadėta. Pasipiktino iš atviro ir nedraudžiamo juodašimčių viešpatavimo po miestus, užmušimo ramių demokratų: Hertzenšteino ir dr. Jollos, organizavimo žydu skerdynių. Ir valdžios sėbrų sąžinė pradėjo išmetinēt krūvinus jų teroro darbus. Tą matydama, valdžia aprimo. Nėra kiteip ką jai daryt. Valdžios biudžetą šėip-ne-teip perdavė išrinktai komisijai. Su tuom, kaip iš pradžių išsirodė, buvo nuslinkęs ant tūlo laiko ir Dūmos išvaikimo pavojus. Nors paskiaus vėl pasirodė kas kitas. Dabar Dūma užsijėmė smulkesniais dalykais, iki vėl pareis gana opus agrariškas klausimas.

Tečiaus valdžia visgi turi drūčiai nusitvėrus Dūmą už keteros.

Pamenam, kaip sumindžiojo ir saviškai pervarė klausimus amnesijos, baduolių šelpimo ir paties biudžeto. Pamenam Stolypino grasinimus įleisti Dūmon ginkluotus sargybinius. Tą irgi išpildė: baland. 13 sargybiniai Dūmon iškilmingai buvo suleisti, kurių aktyvaizda ir privertė Dūmos atstovus sutikt, jog prie biudžeto komisijos nereikalingi pašaliniai patarėjai (ekspertai). Tūlus ekspertus prijims, bet tai tokius, ant kurių valdžia sutiks. Yra tai biauirus Dūmos, kaip parlamentinės įstaigos, išjuokimas, ant kurio socialistai nesutikto, ir kurs valdžiai klojasi pasidėkavojant tik atgaleiviams ir šiaudadūšiams demokratams.

Biudžeto komisija nukirto valdžios išlaidas ant 23 milijonų rublių. Dėlei to caras ir ministariai išiuo; Vidaus Ministeris išdirbo naujas rinkimų teisykles, kuriose da labiau susisiaurina kaimiečių ir darbininkų tiesos. Tas reiškia jog vistiek biurokratai rengiasi Dūmą išvaikyt.

Įnešus Dūmon apie begėdiškus saualiavimus visokių ūrėdninkų ir apie tyroniškus kankinimus kalėjimuose žmonių, juodašimčių vadas Kepepovsky sušuko: «Tai kas? Ar negalima valkatas išpliekt ir pasmaugt!» Dūmos pirmsėdis Golovin jam atėmė balsą; užtai tas nušoko nuo savo vietos, biauariai iškoliojo pirmsėdį ir pagrumojo, kad skųšes carui.

Ant geležinkelių valdžia traukia kariumėnę; militariški traukiniai stovi ant pagatavo. Penzoje stovi toks traukinys iš 25 vagonų, kurių 13 prikrauti įvairios taisomosios medegos. Kituose kanoelės ir kareiviai. — Ant Maskvos geležinkelių streikas, kurs ir kitur plėtojasi.

Nesenei buvo pasikėsinimas ant gyvasties caro pusbrolio Mikalojaus: važiuojant jam iš Carskoje Sielo, kažikas buk šovęs į traukinio langus. Dabar laikraščiai tvirtina, jog tas «pasikėsinimas» buvęs begėdiškai sumislytas pačios valdžios, idant iššaukt provokaciją persekiojimui Dūmos nenuolankių sąnarių ir abelnai revoliucionierių.

Lodzėje jau nuo keleto savaičių eina baisi kova tarpe socialistų ir «tautininkų»-streiklaužių. Bėgy 3-jų dienų užmušta buvo iš abiejų pusių 12, ir sunkiai sužeista 16 žmonių. Darbininkų organizacijos dabar išleidė atsišaukimus į savo sąnarius, kad tuomtarpu paliaut su juodašimčiais bereikalingą kovą.

Rostove, 21 bal., nušovė ant gatvės kalėjimo viršininką. Šovė ją sujėmė.

DARBININKU JUDEJIMAS SVETUR.

Prancuzijos valdžia skubina bėga kapitalistams ant pagalbos. Marsellėje, sustreikavus duonkepiams, valdžia tuojaus atsiuntė į keptuves militariškus (iš-kareivių abazo) duonkepius, kurie ir dirba kapitalistams už dyką; kiti-gi kareiviai ir policija stovi ant sargybos apie tas keptuves, kur dirba valdžios atvaryti streiklaužiai. — Socialistų Tautos Taryba atsišaukė į visos Prancuzijos darbininkus, protestuodama prieš tokį begėdišką valdžios kapitalistams šunvuodegiavimą.

* * *

Ant tolimų Vakarinių Indijų salos — Jamaica, priklausančios Anglijos valdžiai, tapė paskirtas gubernatorium drg. Sydney Olivier, socialistas-komunistas. Jis prigulėjo prie garsingos socialistų mokslinečių draugystės, vadinamos «Fabian», ir atsižymėjo kaip autorius veikalo: «Poemos ir parodijos».

* * *

Kaip jau buvo «Kovoje» rašyta, Suomijos (Finliandijos) parlamentan pateko 81 atstovas iš socialistų. Vienas da svarbus fak-

tas, kad parlamentan pateko 19 moterių, iš kurių 9-ios teipgi priguli prie socialistų partijos. Caro valdžia nujaučia, kad tokios revoliucijoniškos parlamento spēkos jims jąją klibint; todėl dabar gabena Suomijon pulkus kareivių, su kurių pagelba gal bandys net ir parlamentą išvaikyt, kaip tik tas pradės darbuotis žmonių, o ne biurokratijos labui. Toks suomių susipratimas valdžiai labai negeistinas.

* * *

Kovo 14 d. Vokietijos parlamente buvo apvaikštinėjama 40-metinis jubiliejus drg. Augusto Bebelio parlamentinio veiklumo. Jo sėdynė reichstage puikiai buvo apkaišinėta rožėmis ir kvietkais, o draugai socialistai apipylė žilą socializmo karžygi pasveikini-mais. Jis ištojo Šiaurinės Vokietijos parlamentan 1867 m., kaipo sąnarys Lassalle'io partijos.

Iš gyvenimo partiju ir sąjungu.

¶ Amerikos skandinavai socialistai laukia atvažiuojant iš Norvegijos, tenai pagarsėjusio agitatoriaus, drg. Eriksen; jis ketina apkeliaut visas žuvėdų ir norvegų sodybas, suorganizuot naujas kuopas ir sutvirtint seniaus susitvėrusias. Drg. Eriksen gana mokėtas vyras ir plačiai apsipažinęs su tarptautinio socializmo mokslu.

¶ Arizonos valstijos kasyklėse iškilo visuotinas streikas. Tą streiką iššaukė ne kas kitas, bet «Kasyklių Savininkų Sąjunga», kuri būriais išvarinėdama nuo darbo uniūistus ir persekiudama sąjungas ir socialistus, įvarė organizuotus darbininkus apmaudan ir privertė juos į kovą su savim.

¶ New Yorko socialistai, visokių tautų, rengia iškilmingą apvaikščiojimą darbininkų šventės — 1-mo gegužio. Prie to prisideda įvairios amatinės sąjungos. Iš anksto jau apskaito, jog dalyvaus demonstracijose apie 50.000 žmonių. Apvaikštinės 4 gegužio, subatoj, kadaži 1-mą negali mest darbo.

¶ Miestely Guadalajara, Meksikoje, valdžios sujėmė drg. Ramoną Morales, redaktorių «El Obrero Socialista». Kaltas buvo, jog karštai skelbė darbininkų vargus ir išrodinėjo kapitalistų suktybes.

Baltojo Namu «šiaudadūšis».

PO tokiu užrašu patilpo Amerikos socialistų laikraščiuose aštrus straipsnis, rašytas garsingo agitatoriaus ir raštininko, drg. Eugenijaus Debs.

«Baltasis Namu» — tai yra Vašingtone palocius, kuriame prezidentas Ruzvelt gyvena ir kur centruojasi visa Amerikos valdžia. «Šiaudadūšiu» (ballūnu — coward) vadina ne ką kitą, kaip prezidentą. Už tokį ižeidimą, sakytum Ruzvelt patrauks raštininką po teismu. Bet nieko to nebus!

Yra priežastis, kurios da blogesniu prezidentą paverčia. Bet čionai kalbama tiktai apie vieną dalyką, būtent apie viešą prezidento stojimą už Kolorados kapitalistus ir net du sykiu viešą jo užpuolimą ant nekaltai kankinamų kalėjime trijų vyrų: Moyerio, Haywoodo ir Pettibone, anglekasių vadovų.

«Aiškiai tapė prirodyta — rašo Debs, — jog minėtus vyrus kapitalistai iš namų pavogė. Visas svietas tą žino, ir jeigu teip būtų kas pasielgę su kapitalistais, o ne su duonpelniais darbininkais, tai visa šalis būtų apversta aukštyn kojomis, kad tik nubaust tokią piktadėjistę. — Bet ką dabar daro Baltame Name šiaudadūšis?

Drąsiai vadinu šiaudadūšiu, nes kiekvienas jo menamosios drąsybės veiksmas, apie kuriuos tiek šūkaujama, yra panašus veršio garbei, kurs badynėse perveria ragais iš užpakalio išpanietį, arba kurs pusiau-apglūšytą moteriškę siučiū į elektrikos kėdę užmuštų. Net ir laukinis žmogus biauštųsi iš tokio patrijotizmo ir karžygybės...

« Du sykiu tas Baltojo Namų šiaudadūšis peržengė žmoniškumo ribas, pirmiausiai apskelbdamas be teismo viršui minėtus vyrus už žmogžudžius, ir antrą sykį, — liepdamas juos ilgiau laikyti suimtus dėlei savo kerštavimų su Harrimanu... Tokių nelemų piktadėjisčių da nepapildė nė vienas Suvienytų Valstijų prezidentas. Tik tai šitam Baltojo Namų šiaudadūšiui dabar prisiėjo atsižymėt, nužengiant į tokį dumblyną doriškojo nupuolimo ir politiškos piktadėjisčių.

« Karolius Moyer, Vilius Haywood ir Juras Pettibone, yra Suvienytų Valstijų piliečiai. Jie niekad nebuvo įtėmyti piktadėjisčių, ir įstatimų akise jie teip nekalti, kaip gimimo dienoje. Konstitucija, statutai, ir papročiai, — viskas liudija už jų nekaltumą; reikalauja, kad juos teisingai išstardytų; bet Baltojo Namų šiaudadūšis, širdingai tarnaudamas savo ponams, pasiskubino įbristi į tą balą, pasijėmė niekingo apskundiko rolę, netardytus žmones apskelbė kaltais ir panaudoja visą spėką ir savo aukšto padėjimo vardą sukurstimui visuomenės prieš nekaltus, ir atidavimui jų po buidelio ranka.

« Teodoras Ruzvelt sulaužė konstituciją, sumindžiojo įstatimus savo patrakusiam pasikėsinime pakart Moyerį, Haywoodą ir Pettibone, — norėdamas įtikti savo ponams — kasyklių ir tarpinimo trustui; ir jeigu jam pasiseks, ir šitie vyrai taps užmušti, tai Teodoras Ruzvelt, išpildomas Suvienytų Valstijų veršis, taps pats akyvaizdoje dangaus kaltininku ir jų nužudytuju...»

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Vampiras įkliuvo. Prie prezidento Ruzvelt atsišaukė Idaho valstijos senatorius Borah, dėl dievo malonės maldaudamas, kad jį užtarytų prieš vietinį federališką teismą, kurs jį (Borah'ą) sučiupo stambioje mišku vagystėj. Reikia įsitėmyt šitą, kad šitas senatorius-vagilis labai nuožmiai persekiojo sujimtuosius nekaltus anglekasių vadovus: Moyerį, Haywoodą ir Pettibone; jis viens iš pirmųjų, reikalavo juos pakart. Matome dabar kokių tai paukščių rankose mūsų valdžia, tautos turtai ir net žmonių gyvastis. Ką mūsų meškamušys prezidentas su tuom vagilium darys, da nežinia. Kaip anglekasių, tai ir jis pritarė pakart; mat jie bėdini. Borah'ą gal gelbės, nes šis turtingas tūzas.

Judošiški plianai ir mūsų judošėliai. — Neseniai kapitalistų laikraščiai persnypštė sau gardžią žinią, jog San Francisco socialistai, savo susirinkime nutraukę nuo paparčio Amerikos dryžąją vėliavą, sudrasę ir sumindžioję. Įsiutę laikraščiai ėmė siundyti visuomenę prieš socialistus, kaip-kurie tik neberagino prie juodašimtiškų skerdynių. Girdi, socialistai įžeidžia mus tautą ir viso krašto garbę. Tečiaus dabar pasirodo, jog tą visą istoriją išmisliavo minkštliėziuvio reporteris, suprantama, kapitalistų pasamdytas. Bet štai kas akyviausia: anglekasių sąjungos organas: «Mine Workers Journal», rėdomas po įtekme Mičelio, teipgi įtužo ant socialistų ir prie tos progos patarė valdžiai juos iškart!... Tai mūsų organizotų darbininkų peniami judošėliai.

PARTIJOS REIKALAI.

Daugelį draugų girdėjau rugojant ant Centro Sekretorių ir organizatoriaus už ne veiklų partijoje darbavimąsi, nesisitengimą ją ideališkai sustiprint. Dėlto III Susivaziavime teiksitės išrinkti į Centrą gabesnius, kurie galėtų platesnes minias suorganizuot.

1. Šis trečias mūsų Susivaziavimas, Waterbury, Conn., turėtų už priderystę nutart partijai turėti apmokamą keliaujantį organizatorių (agitatorių), kuris keliautų po tokias vietas, kur dar kuopų nėra ir kur kuopos silpnos, ir laikytų prakalbas, aiškinant socializmą ir partijos programą; rinktų aukas «Kovos» fondui bei revoliucijai; toksai organizatorius turėtų gaut mažiausiai nors \$ 30.00 per mėnesį (kelionės lėšų apmokėjimui). Tokiam organizatoriui jokių raportų išduot nereikėtų, nes jo darbai būtų ir beto jau žinomi lietuviškai visuomenei, kiekvienas jo darbo pasekmes matytų laikraščiuose.

2. Matomai, kad susitaikint su anglų socialistų partija («Socialist Party») bus negalima; taigi, mūsų partija paliks savistovė; o jau ėsant tokiai, reikės butinai ir savo čarterį turėt.

3. Apie partijos vardo permainingą jau daug kartų buvo kalbėta — Organizatoriaus, Čarterio Komisijos bei kitų draugų. Man rodosi, kad mes turėtume parinkt žodį «partijos» vietoje, kurs reikštų susivienijimą, susirišimą visų Amerikos lietuvių; tai būtų «Sąjunga»; — pavyzdin, vieton dabartinio vardo «Lietuvių Socialistų Partija Amerikoje», būtų «Lietuvių Socialistų Sąjunga Amerikoje», sutrumpinant «L.S.S.A.». Tasai žodis ne lotyniškas ir neseniausias, bet kiek patirta, tai reiškiantis daug praktiškiau už kitus; pagal mano nuomonę jis tinkamiausias.

Su geriausiai velijimais partijai ir soc. revoliucijai,

Centro Susinešimų Sekr. K. Rutkus.

Pranešimas nuo Centro Komiteto.

Dėlei nutarimo 1-mos kuopos Komisijos prižiūrėjimui Partijos turtų paimt pagalbininką Redaktoriui ir mokėt tam pagalbininkui 9.00 (žr. 11 N «Kovos» «Mūsų naminiai reikalai») ir manant kad ta Komisija neturėjo tiesos spręst tokius dalykus be C.K.-to Partijos, dalykas buvo perduotas C.K.-tui; po peržiūrėjimo katro 3 balsais (Petraitis, Andziulaitienė ir Bukšnaitis) prieš 2 (Rutkus ir Bernotas) nutarė pripažint reikalingu da vieno žmogaus prie Redakcijos ir patvirtint išmokėjimą tų 9.00 dol. ant savaitės su išlygomis vienok, kad ta ypata ves visą technišką dalį «Kovos», o Redaktorių literatišką dalį.

Tokiū budu reikia rokuot drg. A.Rušiną (drg. Žagaras atsisakė, o ant jo vietos tapo paimtas A.Rušinas) Administratorium, o drg. J.O.Širvydą, Redaktorium.

Vardan C.K.-to A.Petraitis, Centro Org.

Partijos draugu žiniai.

KAIP jau ir buvo pranešta per «Kovą», — prie redakcijos pasiliko priimtas dar vienas darbininkas. Reikalingumą tojo darbininko ištyrė 1-ma kuopa ir pasirodė, kad jeigu jojo nepriimtum, tai «Kova» turėtų sustot ėjus. Į vietą to darbininko, arba išleistuvės pagelbininko, tapė priimtas drg. Žagaras, kuris da apsiėmė tulą laiką prie Redakcijos padirbēt, primokant jam už savaitės darbą po 9.00. Bet virto kitaip. C. Organizatorius, išradęs, kad tai sauvališkai tas ėsą padaryta, pats vienas oficiališkai uždraudė C. Išdininkui išmokēt drg. A. Žagarui tą truputį pinigų. Tasis, kai po ilgą laiką dirbęs be jokio užmokesčio ir daug gero padaręs mūsų Partijai, pasijautė labai užgautu, ir tą pačią dieną kategoriškai atsisakė nuo darbo. Taigi Redakcija liko kritiškame padėjime. Darbininkas atsisakė, o kito paimt negalima, nes Organizatorius užraukė Partijos «Kasą». Tuom tarpu darbininkas reikalingas toje valandoje, norint kad «Kova» nesusivėluotų. — Esant tokiam dalykų stoviui, Redakcija greit davė žinią 1-mos kuopos Komitetui, Komisijai ir teipgi esantiems Philadelphijoje Centro Komiteto nariams, kuriems susirinkus ir buvo perstatyti dalykai.

Pasirodė, kad C. Organizatorius pasielgė visai neapsimilijęs: Partija renka sau Komitetą, kad tasis rupintųsi apie jos gerovę, žengimą pirmyn ir aiškiai tēmtytų, ko jai truksta. Čionai—gi C. Org. nežiurėjo, kokios pasekmės išeis uždarius

Žveriu valdžia.

APYSAKA.

Pagal Iv. Franko parašė J. PLEIRYS.

Į kovą visi, kam brangi liuosybė, —
Kam įkryėjo plėšikų gaujos:
Eikite griaut' nevidonų galybę;
Nesigailėkit tos žvėrių valdžios!...

J. Pleirys.

NE už kalnų, ne už jurių, bet mūsų krašte gyveno kada tai, stiprus ir galingas caras, vardu Liutas, o pavardė — «s o t u s a l k a n o n e n u m a n o». Geras tai buvo caras ir labai teisingas; niekas ant jo nėkuomet negalėjo pasiskųst, o jeigu kartais kas ir išdrįsdavo ant ko nors pasiskųsti, tai ir nepasijuzdavo, kaip Liutui į narsrus patekdavo ir, — sveiks dingęs. Ir buvo jis visų žvėrių ir paukščių caras, ir visi jo klausė ir bijojos.

Reikia jums žinoti, kad tuomet, žvėrių valdžioje jau buvo duota tokia konstitucija: kad neapribuotomis tiesomis niekas nesinaudojo, bet kiekvienas rijo ir draskė tą, ką tik jis

Kasą ir sulaikius darbininkams išmokėjimą; net nepasiklausęs kitų C.K—to narių, ir teipgi Komisijos, kuriai buvo II-ro Susivaziavimo pavesta viską kontroliuot prie Redakcijos, užgynė išmokėjimą. Pasekmės to butų kuoblogiausios, nes tuojaus butų sustojusi eit «Kova». O ar II-rasis Susivaziavimas įgaliavo C.K—tui sustabdyt ją? Ne. — Remdamiesi ant tų pamatų, tris C.K—to nariai (Rutkus, Andziulaitienė ir Bernotas), teipgi 1-mos kp. Komitetas ir Komisija, vienbalsiai pripažino reikalingu darbininką ir jam algos išmokėjimą, nežiurint, kad C. Organizatorius užgynė tą padaryt. Kadagi drg. Žagaras atsisakė, tai tapo užkviestas prie darbo drg. A. Rušinas (lankęs Liepojaus gimnaziją), 1-mos kuopos narys. Tas buvo tuojaus pranešta C. Organizatoriui. Jis visgi nepasikakino dar, bet leidė balsavimą per C.K—to narius. Leidžiant balsavimus 3 balsai (Petraitis, Bukšnaitis ir Andziulaitienė) pripažino (geriaus sakyt «pavelijo») reikalingu priimt darbininką, o 2 balsai (Rutkus ir Bernotas) visai atsisakė balsuot, viena: kad tie pats nariai jau pirmiaus pripažino susirinkime tą už reikalingą, o antra: kad tame klausime yra tik viena pusė balsuot, t. y. «už». «Prieš», visai negalima balsuot, nes tai reikštų balsuot už sustabdimą «Kovos», o to padaryt C. K—tas jokiū budu neturi tiesos. Paskutiniųjų nuomonė buvo, kad čia nereikia balsuot. Bet C. Org. vėl tą kitaip perdirbo. Tuojaus praneša drg. Andziulaitienei, kad K. Rutkus ir A. Bernotas balsavo priešingai, tai yra, kad darbininkas nereikalingas. Čia išeina klegesio. Redakcija ir 1-ma kuopa prikiša veidmainiškumą tiems draugams ir norą kenkt Partijai. Ištikrųjų, tuos C.K—to narius perstato tiesiog už veidmainius, kurie sprendžia vienaip, o balsuoja kitaip. Ir, beabejonės, tas

galėjo pagaut, kas tik už jį silpnesnis ir menkesnis buvo. Prieš patį—gi carą visi buvo lygūs; jis, žinoma, kaipo visų stipriausis ir galingiausias, turėjo pilną tiesą kiekvieną pagauti, pasmaugti ir suėsti. Nuo jo tai priklausė ir žemesnieji valdininkai, — gubernatoriai, kaip antai: Meškos, Vilkai ir visi kiti kraugeriai, iš jų teip—pat kiekvienas turėjo tokias pat tiesas ant tų, kurie buvo mažesni, menkesni ir daug silpnesni už juos.

Ar ilgai, ar trumpai gyveno žvėris prie tokios konstitucijos, apie tai nieko aš jums nepasakosiu. Gana bus ir to, kad atėjo laikas, kuomet ta konstitucija įkryėjo jiems pikčiau nuodų, ir jie pasakė carui Liutui:

— Šviesiausias mūsų valdone, panaikink tu tą šunišką konstituciją! Kad jau lygybė, tai tegul ir buna lygybė. Tu caras, ir mes visi norime but po tavo valdžia, po tavo priegloba. Tu mums esi tik vienas — ėsk, ką tik tu nori, sškriausk ir draskyk, kaip tik tau patinka, — tavo valia. Bet jeigu kiekvienas iš tavo gubernatorių panorės naudotis tokiomis pat tiesomis kaip ir tu, ir pasakys, kad ir jis naudojasi tokiomis pat lygiomis tiesomis, kaip ir visi kiti, — kad ir jis «szlachcic na zagrodzie rowny wojewodzie», tai mums mažesniems, Avims, Vištoms ir Kiškiam negalima bus nė liuosai atskvėpt. Tai išeina teip, kad: «prieš tvirtą, silpnam visur ir visados kaltu but paskirta».

balsavimas, kaip oficiališkas C.K-to pranešimas, tuoj bus prisiųstas per C.Org. patalpint «Kovon». Ir tas pranešimas daug draugų gali suklaidinti; nes kas gali nepamislų, kad, ot jie ant vietos gyvena, tai gerai žino, kad nereikia tēnai darbininko. Tuomtarpu mūsų nuomonė visai priešinga C.Organizatoriaus apskelbimui: mēs matome, kad ir vienos dienos be darbininko negalima butų apsieit.

Taigi klausiamė, ką mislydamas C. Org. siuntinėja laiškus ir diskredituoja mumis tų draugų akise (patilpus tam pranešimui ir akise visos Partijos)? Reikalaujame kuo greičiausio išaiškinimo.

Partijos draugams-gi pranešame, kad tas C.Organizatoriaus apskelbimas bus neteisingas ir neturintis jokios vertės.

C.Org. malonės visus balsavimus atsivežt susivažiaviman.

Nariai C. K-to *A.Bernotas, K.Rutkus.*

LSPA. kuopų IV Rajono konferencija.

Kovo 24 d. atsibuvo 3-čia konferencija IV Rajono, Brooklyne, N.Y., kurią pagal nutarimą 2-ros konferencijos sušaukė Rajono komitetas. Konferencijon pribuvo šie drgg.: 59 kp. Jersey City, N.J.: J.Vitkauckas, S.Jankus; 45 kp. Passaic, N.J.: J.Pikis, S.Pauza; 19 kp. Brooklyn, N.Y.: J.Šaltis, J.Stankus, A.Jurgelionis, O.Karaliutė, E.Valentukoniūtė, P.Stankevyčienė, J.Liubinskas; 52 kp. New York, N.Y.: P.Sinkevyčius, A.Petruška, J.Jukelis, A.Slančiauskintė, J.M. Danielius; 11 kp. Newark, N.J.: A.Stanelis, J.Stanelis, K.Krulikas, A.Kairūkštis, F.Mozdeika, P.Mačiulskis; 30 kp. Yonkers, N.Y.: M.Urbonas, J.Vosylius; 58

Išklausė caras Liutas tās jų kalbas, ir teip kaip buvo sotus ir gerame upe, tai prašneko į juos štai teip:

— Na tai ką-gi, mano mieli vaikučiai, jūsų teisybė! Pats matau, kad jums neperdaug gerai gyvent, jeigu kiekvienas Vilkas, arba kiekvienas Vanagas panorės jums skriausti teip, kaip jam kad patiks. Na, tai ką jau padaryti, tegul-gi jau buna, mieli vaikučiai, teip, kaip jau jūs norite. Dabartinę konstituciją panaikinu, ir duosiu jums naują – tokią, kad visi jūs busite pagal įstatymų lygus, o įstatymas tas, tai – Aš busiu. Ir tik Aš vienas, mieli vaikučiai, turėsiu pilną tiesą su jums daryti ką tik norėsiu, o visi kiti galės sėdėti sau tyčiai, ramiai, ir niekas neturės jokios tiesos jums niekinti ir skriausti, o tada, teįvyksta visoje mano karalystėje, ramumas ir tvarka! Niekas neturės tiesos ant kitų užpuldinėti, kankinti, skriausti ir nepadoriai su jais elgtis, o jeigu kas ir išdrįstų padaryti tokią piktadarystę, tai jūs, mieli vaikučiai, paskubėkite tik tuojaus apie viską kuogreičiausiai pranešt man, o Aš jau tada nubausiu tą piktadarį pagal įstatymų aštrumą!

Apsidžiaugė žvėrys, išgirdę nuo savo caro-tėvo tokius malonius žodelius, ir pagrįžo sau linksmus namon. Ir iš tiesų, ilgai nelaukus, paliepė caras po visą savo karalystę pusti ožragiais ir mušti bubnais, skelbdamas, kad daugiau niekam nebevalia skriausti ir kankinti kitus, ir plėšt jų turtus ir kad tokiu budu, galėtų kuogreičiausiai įvykti visoj jo karalystėje

kp. Elizabeth, N.J.: Svtelis; naujos kuopos Bayonne, N.J.: J.Ju-selis, M.Šliakis. Teipat pribuvo rajono organizatorius J.Šukis, susineš. sekr. P.Norkus, išdininkas F.Lingis ir knygius J.Griniaus. Viso delegatų nuo 8 kuopų 31. Vedėju konferencijos išrinktas J.Griniaus.

Pirmiausiai buvo skaitytas protokolas 2-ros konferencijos, kuris tapė priimtas-

Rajono komiteto pranešimas.

1. Prakalbos, pagal nutarimą 2-ros konferencijos atsibuvo šiose vietose: New Yorke, Newark, Bayonne, Elizabeth, Yonkerse ir Jersey City.

2. Sužinota, kad rajone randasi 152 pilnai užsimokėję drgg., kuriems ir išpuola rajono lėšų po 7c., ir tas pranešimas išsiuntinėtas visoms kuopoms.

3. Turtų sekretorius nepribuvo. Nutarta jam pranešti, kad į ateinančią konferenciją pribūtų.

4. Rajono išdan įplaukė nuo kuopų: nuo 19-os 3.78, nuo 58-os — 1.82, nuo 11-os — 1.54, nuo 59-os — 1.19, nuo 52-os — 1.33, nuo 45-os — 1.12; viso įplaukė 10.78. Apmokėta: Parengimas prakalbų Patersone 2.25, už svetainę 2 konferen: 7.00; viso 9.25. Likasi išde 1.53. Iš tų pinigų ant pareikalavimo turi būt apmokėta kalbėtojai 80c. kelionės lėšų.

Pinigai suaukauti 2 konf. pasiųsti «Kovos» rėdystėn.

5. Knygius pranešė, kad į rajono knygyną įėjo nuo draugo J. Naujoko auka knygomis. Dalis tų knygų parduota už 5.60, ir tie pinigai randasi pas knygių dėlei parsitraukimo naujos literatūros.

Norintieji užsisakyt «Skardą» tesikreipia prie J.Griniaus, 87 Grand str., Brooklyn, N.Y. Pranešė, kad apturėjęs iš Vilniaus naujos literatūros. Ir nuo išleidimų LSDP. gauna 50%, nuo privatiškų, 40%. Atkreipė knopų atidą, kad jose būtų knygynai ir kad kuopos išrinktų knygius.

ramumas ir tvarka, ir kad ne duko daugiau nebeliktų tų buntaučių «cicilistų». Bet kaip tik išgirdo apie tą naująją konstituciją visi, teip vadinamieji, gubernatoriai — Meškos, Vilkai, ir visi kiti kraugeriai, — o, žingeidu tai buvo pamatyti, koks sumišimas pakilo jų tarpe! Apsaugok, Viešpatė! Toks maurojimas, toks kaukimas pakilo po visus užkampius, urvus ir lindynes!... O paskui, susiuostę, kad leidosi bėgt visomis keturiomis pas carą, net žemės dulķėjo. Nubėgę, tuojaus apsiutė visą jo sostą, iš visų pusių, nelyginant lyg koks juodas debesys, ir pakėlė tokį triukšmą, tokį sumišimą, kad Liutas persigandęs nebežinojo, kas čia pasidarė, ir kas šėdien da diena, net jam galvoje viskas ant karto susimaišė. Ypatingai, už vis labiau kaukė ir cypė Vilkienės: «Ką-gi dabar mūsų vilkiukai valgys? Vargšus mūsų vilkiukus kuom dabar penėsime? Sausą žolę, nabagėliai, pradės valgyti? Žievės nuo medžių griaužti? Ak, kad tai nors anksčiau žinota būtų, kad sulauksime mēs tokių laikų, tokios nelaimės, tai nors kopustų prisiraugę butumėm! Bet kamgi verti yra kopustai be mėsos! O-o-oi, tai atėjo laikai!.. tai gadynė!... Ak! Nelaimingi mēs, nelaimingi sutvėrimai!»

Klausė, klausė caras Liutas, to kaukimo, to cypimo, to rėkimo, o paskui, kad užpyks, kad pradės dantimis kalenti, kaip užmos uodega, o kad užriks savo galingu balsu, — teip, kad, mažne visi žvėrys iš baimės prie žemės prisigužė. O Liu-

Specijališkų komitetų pranešimas.

Komitetas sužinojimui, ant kiek drgg. atjantė II Susivažiavimo patarimui link šelpimo «Kovos» fondo, pranešė, kad jokiū būdu atlikt to negalima, kadaži «Kovoje» kvituojuama kartu draugai ir šiaip aukautojai.

RAJONO ORGANIZACIJOS REIKALUOSE.

1. Ta kuopa, kurioje randasi rajono knygius, kontroliuoja jį. Šį kart atlieka tą 19-ta kuopa.

2. Patėmyta, kad Paterson'e nebuvo parengtos prakalbos ir tas geistina įvykdīt.

3. Išrinktas komitetas, kuris susižinos su Centr. Komitetu dėlei išleidimo revoliucijinių dainų; kadaži tam tikslui ir medega ir pinigai yra.

Išrinkti drgg.: P. Bukšnaitis, J. Grinius, J. Stankus, K. Liutkus.

4. Išrinktas komitetas, kuris važinės ant kuopų susirinkimū dėlei parodimo tvarkos ir taktikos. Tam komitetui kuopos teiksis duot patariamąjį balsą.

Išrinkti drgg.: K. Liutkus, A. Jurgelionis, F. Lingis.

Pasarga: Kuopos norinėos užsikviesti tą komitetą, tesikreipia prie rajono susineš. raštininko.

5. Išrinktas komitetas sutaisimui veiksmarodžių Rajono Komitetui. Išrinkti: S. Jankus, A. Stanelis ir P. Norkus.

6. Kurios kuopos apvaikščios 1-mą gegužio, tesikreipia prie rajono organizatoriaus, kuris parūpīs, ant kiek galima bus, kalbėtojus.

7. Pilni nuorašai protokolo turi būt pasiunčiami kuopoms per susineš. sekretoriū dėlei apsvartimo ir užtvirtinimo.

8. Sekanti konferencija atsibus Jersey City, N.J. 2-oje daly gegužio.

PARTIJOS REIKALUOSE.

1. Rajono susineš. sekretorius turi pranešti Centr. Sus. Sekr.,

tas jiems ir sako: — «tylėkitė, jūs prakeikti buntaučikai! Kas dar iš jūsų nors vieną tik kartą išdrįstų išsizioti, tai žinokite ir atminkite, kad tas iš mano nasrų daugiau nebeišliks gyvas. Ar tai čia dabar ne Dievo koronė! Už ką-gi jūs mane laikote? Ar Aš ne visų žvėrių caras? Gal jūs manote, kad aš tik avių užtarytojas, ožkų prietelius, kiškiams draugas, vištoms tėvas? Ar-gi jau jūs visi Meškos, Vilkai, Tigras ir Vanagai ne tokie pat, o gal but, kad dar geresni jūs man esate, už visus kitus, mano pavaldiniai ir vaikai, negu visi kiti? O gal but jūs manote, kad Aš tik dėlto daviau konstituciją, kad jūs visi badu stiptumėte, o tie nudriskėliai galėtų sau tykia ir ramiai gyventi, duoną veltui valgyti, ir nicko nedirbti? Kvailys tas, kuris teip mano!»

Išgirdę tokią caro kalbą, visi plėšikai tuoj net lengviau atsiduso ir labai nudžiugo. Visi ant karto pasidarė tokie linksmūs, nors gerai dar ir nežinojo, kame čia dalykas ir kaip mano caras pasielgt su taja konstitucija teip, kad ir vilkas būtų sotus, ir ožka čiela. O Lintas tęsė toliaus:

— Na, tai klausykite-gi, jūs avingalviai, koks tatai yra mano sumanimas ir kokia tai bus konstitucija! Pirmutinis įstatymo punktas naujosios konstitucijos štai kaip skamba: «Visi žvėrys, pagal įstatimo, turės lygias tiesas, o įstatimas, tai — «Aš — caras». Ir štai, nuo šios dienos išleidžiu aš tokį įstatimą, ir paliepiu: Visas gubernatorystes panaikinti; ir jūs vi-

kad jis rašydamas užkvietimą anglų partijai, kad prisistų delegatą į III Susivažiavimą, padarė klaidą tame, kad mūs Susivažiavimas atsibus ne 1 gegužės, bet tą nedėldienį prieš 1-mą gegužės, kaip nutarė II Susivažiavimas. Todėl Centro Sus. Sekr. teiksis pataisyti tą klaidą ir pranešti teisingą laiką ir vietą III Susivažiavimui, kad delegatas nuo anglų partijos nepribūtų Susivažiavimui išsiskirsčius.

2. Reikalinga kuopų įnešimus prieš III Susivažiavimą siųst sutvarkyti. Tą geriausiai galėtų atlikti Waterburio kuopa, kur bus Susivažiavimas.

3. Būtų geistina, kad komitetas išėmimui čarterio dasižintų prižastis dėlei kurių negalima išleidinēt «Kovą» partijos vardu Pensylvanijos valstijoje? Ir ar tas galima atlikti kitose valstijose ir tą pranešti III Susivažiavimui.

4. Pripažįstam, kad Centro Komitetas pasielgė gerai, kad apmoka drg. Žagarui už jo dirbimą rėdystėje «Kovos» lig Susivažiavimui.

KUOPŲ REIKALUOSE.

Nebuvo keliami joki klausimai.

SANTIKIAI SU LSDP.

Reikalingas literatūros agentas kuris būtų po kontrole partijos, kurio priderystė platīt ne tik partyvišką literatūrą, bet ir progresyviškus privatiškus išleidimus.

Įnešimai į III Susivažiavimą.

1. Partijos perkeitimas vardo, susiliejimas su anglų partija ar išėmimas šavistovio čarterio, atidėtas Susivažiavimni.

2. Buvo pakeltas klausimas kas link numažinimo moterims ir merginoms mokesčiai, paliktas kaip dabar yra mūsų programe.

3. Sužinojimas pavienių socialistų ir prigulinių į partiją kaip mažai naudingas, paliktas ant toliaus.

sus pasijemu aš pas savę, busite prie manęs, pas mane rume, mano ministeriais, pagelbinjais, mano sargyba, mano armija. O visi kiti žvėrys, liekanos, privalo pristatyti dėl manęs ir dėl viso mano rumo maisto pragyvenimui. Sustatykite tik dabar biudžetą*), kiek reikalinga bus mums visiems ir mūsų šeimynoms kasdieninio maisto; tada paduosime tą biudžetą visuotinam žvėrių susirinkimui; susirinkimas tą biudžetą prijims, ir tada jau jūs visi gyvensite, kaip pas dievą užpečkyje, ir pamatysite, kad prie naujosios konstitucijos gyvent yra daug geriau, negu visai be jos. Todėl, jei jūs ir turėjote iki tam laikui didesnę laisvę ir pilną tiesą gaudyti ir draskyti kiekvieną, kurį tik pagavote ir pergalėjote, tai vis-gi jums tuomet reikėjo lakstyti, tykoti, gaudyti, o kartais dar net ir gerokai su jais pasitampyti pakolei nugalabindavote, o dar-gi kaip kada ir bado prisieidavo pakęsti. O dabar, visam tam jau bus galas. Pranešime tiktai prijimtąjį visuotinu žvėrių susirinkimu biudžetą kitoms draugystėlėms, o jos priverstos bus pristatyti ir atnešti mums, ir atiduoti vis-ką geroju teip, kad mums tiktai bepalieka vienas: imt ir valgyti vis-ką gatavai. Na, ar suprantate dabar, ką reiškia tatai ta naujoji konstitucija? (Užbaiga seka).

*) Biudžetas — apyskėta, valdžios išlaidų ir pelno.

4. Kad palengvint darbą Cent. turtų Sekret., ar ne būtų gerai, kad kuopos siųstų raportus rajono sekretoriui, o šis išrašęs į rajono knygas pasiųstų Centrui, kuriam jau nereikės atkartot tą patį, bet tik išrašyt abelną sumą. Centro turtų sekretoriui liks lig vėlei darbo su toms kuopom, kurios nepriguli į rajonus.

5. Geistina kad visose kuopose būtų vienoda metoda vedime knygy. Tam medega rinkti III Susivažiavimui.

6. Šie nutarimai paduodami ant kuopų svarstimo ar priimt ar atmet.

Daugian svarbesnių nutarimų nebuvo ir vedėjas drg. J.Grinis ant 9 v. vakare konferenciją uždarė, kuri tęsėsi nuo 11 v. ryto su pertraukimu 1 val. pietų.

Uždarius konferenciją draugai sumanė kiek sumesti aukų. Sumetė: 7.91 revoliucijai, 3.19 kankintiniams ir 25 Literatūros fondui, kuriuos padavė rajono išdininkui dėl pasiuntimo.

IV Rajono sus. sekretorius *P.Norkus*,
125 3-rd str., Passaic, N.J.

Korespondencijos.

Easton, Pa. — Linksma darosi skaitant laikraštį, kada matai kaip kituose miesteliuose tveriasi kuopos, rašosi nauji šanariai, ir kimba lietuviai darbininkai prie to švento darbo; matosi, kad socializmas jau plačiai pradeda tarpe mūsų bujot ir kad neužilgo nebebus nė vieno kampelio, kur nebutų socialistų kuopelės. — Kaip nesmagu-gi atsižvelgus į mūsų miestelį! Rods ir čionai susitvėrė iš keletu šanarių kuopelė, bet kas iš to? Štai praėjo keletas mėnesių, ir nesirado nė vieno, kad galėtų palaikyt kuopoje taktišką tvarką; ir tie, katrie neva jėmėsi buti vadovais, nurodyti kelius, ir tie nuslysta nuo vėžių. Paskui, kada kiti tokį ne-taktą matydami, nepritaria, tai ir iškyla nesutikimai; viskas ir pasibaigia ant ypatingų kivirčių, o visuomeniško darbo, tai nė nėra. Taigi ir mūsų kuopelė visai jau smailinasi, nurodo kad geriaus prigu- lėt į partiją pavieniais, negu į kuopą, kur tokia betvarkė. Jau du susirinkimai nebeatsibuvo paskirtam laike, niekas nesusirinko; ir trečias kažki kaip atsibus; gal laikui bėgant ta pati kuopa atsigavė ar iš naujo susitvers;

Tai kaip mūsų miestely auga socializmas! Ar tai negėda mūsų draugams žiurint į kitų miestų lietuvių šauniai darbuojančius? Visur kyla augšty, o pas mus slingsta žemyn.

Mag. Anskaičiūtė.

Los Angeles, Cal. — Čionai gyvenantieji lietuviai turi paprotį kelti nedėdieniais balius — ne šokius. Tai yra beveik kassavaitinis atsitikimas: kad ne viena, tai kita, iš Los Angeles liet. šeimynų padaro balių: sukviečia gimines, draugus ir pažįstamus, sutaiso svečiams pietus ir vakarienę; kaip pas lietuvių paprasta, biskį ir gėrimo buna. Ir teip pasilinksminę, pasišnekučiavę vakarop išsiskirsto kožnas sau.

Kovo 3 d. sutaisė tokį balių Degučiai; teko ir man paupt į linksma būrelį. Bevalgant svečiams vakarienę, L.Alin-

skas atsistojęs paragino visus neužmiršt mūsų brolių, Lietuvoje kovojančių už liuosybę su caro valdžia; kadagi nuog jų esame teip toli, negalime stoti į jų eiles, tai bent sumeski-me, kiek kas išgalėdami, jiems ant ginklų. Jam vienbalsiai visi pritarė ir sumetėm viso 14.00, kuriuos prisiunčiam «K.» red. ir skiriame visus tikriems revoliucionieriams LSDP.

Geistina ir pagirtina butų, kad Los Angeles lietuviai kiekviename tokiam baliuj atmintų savo brolius guldančius galvas už geresnį žmonijos surėdimą, sumestų kiekvienas pagal savo išgalę revoliucijos parėmimui. Carizmas ir kapitalizmas turi nugriut, nes žmonių skriaudos jau peraugo visoki saiką.

A.J. Tamošiūnas.

Schenectady, N.Y. — Apvaikščiodamos šv. Kazimiero, Lietuvos patrono dieną čionykštės susiliejusios dvi draugystės: «Dr-tė Lietuvos» ir «šv. Kazimiero», parėngė prakalbas. Kalbėjo kun. Zydanavyčius, iš Amsterdam, ir J.Grinis iš Brooklyno. Kunigo kalba buvo, žinoma, apie šv. Kazimiero gyvenimą; ragino rengt prakalbas, bet kviest tik tokius kalbėtojus, kurie «gerą naudą atneštų»; liepė neklausyt tckijų, kurie atitraukia nuo tikėjimo, kurie kariauja su brauningais rankose. Visa laimė žmonių tvylanti ne kovojimuose, bet moksle. — Taigi, sulyg savo pamokslo, išėmęs 35 dol. ir padėjo, sakydamas: «ant apšvietos».

Kalba Griniaus vien buvo atkreipta į darbininkų padėjimą; nurodė, kaip darbininkai sunkiai dirba ir visą savo darbo vaisių atiduoda dykaduoniui kapitalistui, kuris už tą nieko gero darbininkui neduoda, tiktai čiuipia tolyn įsisiurbęs jo syvus. Ragino moteris, kad pradėtų jieskot sau lygių su vyrais tiesų, idant tą iškovoję, balsuotų už renkamuosius valdininkus iš darbininkų luomo. — Paskiaus sumanė, kad susirinkusieji sudėtų revoliucijai aukų. Tam visi mielai pritarė; dvi moteris perėjo per salę ir surinko iš nedidelio būrelio žmonių net 19.00. Paskiriam LSDP. — Visiems aukavusiems ir dalyvavusiems prakalbose ištariame širdingą ačiu.

Komitetas.

Brighton, Mass. Kovo 29 d. čionai buvo parėngtos prakalbos, į kurias buvo užprašytas žinomas drg. Grigaitis. Beveik visą laiką jisai kalbėjo vienas; jo kalba galima perskirt į dvi dali.

Pirmoje jisai puikiai išaiškino visą revoliucijos Rusijoje ir Lietuvoj bėgį. Jis nurodė, jog žėdno žmogaus yra didžiausia priderystė revoliuciją šelpt, pridėdamas, jog mės tukstančius pinigų bereikalo skandiname kišenėse čionykščių saliu-ninkų ir kitokiose nereikalingose vietose; kodėl-gi negalėtu-mėm bent mažą dalelę tų pinigų paskirt revoliucijos kovai. Gaila, kad mės, lietuviai, neturime dar tokio susipratimo, kaip darbininkai kitų tautų. Mės geriame alų, — šaukė kalbėtojas, — užmiršdami, jog jisai jokios naudos mums neatne-ša, bet tik blėdį; šėdien mės turim svarbesnį reikalą, o tuom yra — šelpt revoliuciją; ar ne gėda mums eikvot pinigus ant

nenaudingų darbų, be kurių mes galim apsieit, kada Rusijoje tiek nuskriaustų ir paniekintų meldžia nuog mūsų pagelbos išsiliuosavimui iš-po carizmo. Toliau meldė susirinkusiųjų aukaut ant revoliucijos. Net gėda prisipažint, — perėjus per salę, buvo surinkta tiktai devyni centai! Bet susipratęs draugai, paskiaus suaukavo 9.59.

Antroje daly savo kalbos drg. Grigaitis išrodė vargingą padėjimą visos pasaulės darbininkų ir trumpai paaiškino, kas tas yra socializmas. Nurodė jis, jog mes neturime bijotis socializmo, kadaži tas mokslas nekenkia nė religijai nė bažnytinėms apeigoms, tik rupinasi apie pagerinimą vargingo darbininkų buvio. Pasidėkavojant tokiam išaiškinimui, nors labai mažai klausytojų tebuvo, vienok pasisekė sutvert LSPA. kuopelę Brightone iš 11 draugų. Naujos kuopos vadovais tapo išrinkti: organ. L.Grikštas, 60-os kp. sąnaris; raštin. P. Piluckis; išdin. J.Vaškis; finansų sekr. J.Kugis; knygiūm P. Klykunas.

Komitetas.

Rochester, N.Y. — LSPA. 7-tos kuopos draugai norėdami dorai apvaikščioti velykų šventę, nutarėm visiems susirinkti į vieną vietą, kad išsiaiškint sau, kokią turi mums toji šventė prasmę. Ant mūsų laimės, apie 3 val. po pietų susirinko paskirtoje vietoj gražus burelis lietuvių: visi blaivūs, pilni sumanumo, gerų norų! Tuoj prasidėjo ir kalbos. Pradėjom nuo pat Kristaus mirimo, perbėgom dvidešimtį amžių iki šių dienų. Toks peržvelgimas tuolaikiniuose amžiuose Kristaus darbų, jo gyvenimo, palieka ant vargdienio žmogaus graudų įspudį. Visi žinome iš raštų, kad Kristus buvo vargšų užtarytojas, jis negeidė turtų, nė vilkėjo šilkinių drapanų, nė guodojo aukso ir deimantų; jis užstojo už vargingiausių, už nuskriaustus; mokino žmones teisybės, meilės, sutikimo; jis mokino lygybės, brolybės, laisvės; ir dėlto tiktai jo mokslas išsiplatino po visą pasaulį. Bet, pažiūrėkim šėdien, ką daro Kristus įpėdiniai, pagaliaus jo švenčiausioje dienoj velykose, surenka tukstančius aukų vien tik sau ant smagių puotavimų, nepaisėdami, kad tie kurie jiems duoda vardan Kristaus dovanas, daugumas pabuna maž ką valgę. Su gailėsčiu reikia pasakyti, kad Kristus įpėdiniai visi pavirtę į ponus; jie paskendę gerybėse, negirdi vargdienių vai-tojimo, nemato mūsų ašarų; jiems ant svieta tai dangus, o mums — prizada gerybes po mirties... Kaip tarpe 12 apaštalų radosi viens išdavėjas Judošius, teip ir šėdien tarpe mūsų kunigų randasi tokių, kurie išduoda savo brolius carui, idant nukryžiaivotų. Ne vienas laisvės karžygis pasidėkavojant šėdieniniams judošeliams tapė pririštas prie kryžiaus ir caro budelių sušaudytas. Tukstančiai uždaryti urvuose laukia nuo Piloto-caro nusprendimo, ar nepasakys, kad: «aš jame nerandu kaltybės». Bet veltui laukimas jųsų, šventi XX-ojo amžiaus kankintiniai! Mēs matom, kaip daug yra Erody, kurie dalina pinigų latrams, kad šauktų: pakark, sušaudyk juos!.. — Ant tų žodžių sustojom visi su šauksmu: «Garbė mirusiems už laisvę!» Ir užjauzdami dar tebekenčiantiems ka-lėjimuose, suraminimui kankintinių, sudėjom aukų 6.50.

LSPA. 7-ta kuopa.

TARPTAUTIŠKAS ŽODYNĖLIS.

Alians (pr.) sąryšis; sądora; susitelkimas viešpatysčių politikoje.

Alias (l.) kiteip.

Alijažas (pr.) metalų mišinys.

Alibi (l.) prirodimas kieno, jog jis toj ir toj valandoj buvo kur kitur, o ne ten, kur yra sakoma.

Aligatorius (l.) tūlos veislės krakodilius.

Alimentacija (l.) maitinimas, užlaikimas ko.

Alkaloidai (gr.) augalų druska.

Alkierius (arab.) šoninis ruimelis, miegstubė.

Alkogolius (arab.) atskirtas nuo vandens spirtas.

Alkoranas (a.) mahometanų šventraštis.

Allachas (turk.) teip mahometonai vadina dievą.

LAIŠKAI REDAKCIJON.

Gerbiamoji Redakcija!

Perskaitę straipsnį N 12 «Kovos» po antgalviu «Draugai ir draugės» J.G. Sagevyčiaus, visi mes pasipiktinom iš tų žodžių: «žus popiežiai su dievais ir velniais, ir ant sugriuvusių bažnyčių pastatysme» ir tt. Pasipiktinome, ne dėl neteisingumo tų žodžių, bet dėl taktikos; juk mes platiname terp nesusipratusių darbininkų mūsų organą, per tą galim mes daugiau prastot, negu pelnyt tokius žodžius maišydami. Todėl sulyg mūsų nuomonę, reikėtų but atsargesniam su panašiais išsireikškimais. Nes ir patarlė sako: «daug norėsi — maža turėsi».

Su meile, 50-tos kuopos komitetas:

Pirms. *K.Cesunas,*
Sekret. *J.Baltušis.*

~~~~~
Garbus «Kovos» Redaktoriam!

Prisiunčiam aukų revol. fondan 17.40, ir podraug ats-kaitą nuo 30 gruod. 1906, iki 17 kovo š.m., ką meldžiame patalpinti «Kovos» skiltise.

Aukos surinktos tokiu budu: 30 gruod. 1906, svetainėje per prakalbas, 3.31. 7 sausio š.m. per vestuves J.Ambra-zavyčiaus 3.25. 13 saus. stuboj pas J.Sabą 2.60. 7 vasar. per prakalbas drg. P.Grigaičio 3.60. 24 vasar. pas M.Rage-lį krikštynose 1.45. 17 kovo pas M.Prapuoleniutę 3.30. Vi-so pasidaro 17.51. Atitraukus 11c. persiuntimui lėšų, pa-siuntėm aukščiau minėtą sumą.

Teipogi dienoj gimimo M.Prapuoleniutės, surinkta au-kų 1.40 «Kovos» ir Literatūros Fondan. Tą sumą pasiun-tėm Centro išdininkei T.Andziulaitienei.

Nors vietinis klebonas, J.Žebrius iš sakyklos nori užbėgti kelią aukų plaukimui, bet tas nieko negelbsti; katrie aukavo pirmiau, tai tie ir dabar aukauja; o jam prielankios avelės, tai pas jį neša penkines už velykinę; joms revoliucija ir lais-vė nerupi. Draugai, nežiurėkim ant kunigėlių šaltų išvadžio-

jimų, aukaukim, po kiek išgalim kovojantiems už laisvę ir kitiems geriems darbams. Lai gyvuoja revoliucija Rusijoje ir Lietuvoj!

V.R.S Komitetas

Pirms. J.Girdauckas, išdin. V.Sabaliauckas, rašt. K.Senkus.

Redakcijos pastaba. Iš tų aukų «Kovos» ir Lit. Fon-
dan jau tapė pakvituota «K.» 13 num. Bet kokiū ten tebuk-
lu pakvituota buvo per Senkų iš Waterburio, tuomtarpu rei-
kėjo: iš New Britaino, Ct. Ačiu korespondentui, kurs mums
nurodė klaidą, kurią šiuomi atitaisom, ir nuplėšiam waterbu-
riškiam Senkui garbę... Beto pasergstim, kad tokios atskai-
tos yra nereikalingos, prie katrų aukų buna ir vardai. Da-
bar jos du sykiu bus kvituojamos (Žr. aukų skyrių).

Garbus Redaktoriam!

Meldžiu atspauzdijt šitą laišką «Kovoje»

Malonūs draugai ir draugės! Tankiai męs griebiamės
ką daryt ir tuojaus žiurime atsigrįžę, kiek mūsų nuveikta.
Pamatę pasekmes savo darbo, męs stropiau pradėdam dirbti.
Butų geistina, kad mūsų Partija teipgi tankiau atsižvelgtų į
savo darbus. Čionai priminė, kad butų gerai išleist atskai-
tas (kaip daro SLA.) nors kas 3 mėnesius, arba nors 2 sykiu
per metus, — ne per «Kovą», bet atskiruos sąsagėliuos, — ir
butų išsiuntinėti kuopoms ir pavieniams: kiek sąnarių prisi-
rūšė, kiek išbrauktų, ir tt. Iš tokių apyskaitų pamatytume,
kaip stovi mūsų organizacija ir pradėtų daugintis sąnarių
skaitlius.

C.K—to nariai privalėtų atidžiau ir atžvalgiau vesti savo
žingsnius. Tei-ybė, kad tiems draugams męs neapmokame;
bet nuoseklumas visgi reikalingas. Štai pereitų metų atskai-
toje, tilpusioje «Kovos» N 5, psl. 71, 44-tos kuopos pakvituo-
ta 10.80; kadagi mus knygoje skaitlinės parodo 16 75, aš pa-
daviau atskaitą F. Raštininkui, drg. P. Bukšnaičiui, ir jau
praslinko apie 3 mėnesius, o jokios žinios nėra; suprantama,
kad tai galėjo but kokia klaida, ar nesusipratimas; bet to ne-
išaiškinus, kyla draugų neužsitikėjimas; neviėnas pasako:
«kur dingo 5.75!» Beto kreipianties su kokiais reikalais, ne-
galima nuo drg. B. sulaukt atsakimo.

Kaip—kurie draugai darbštūs, tai net perdaug; o kaip
kurie tai, visiškai ne. Kaip C.Org. drg. Petratis su referen-
dumu, kurį nors didesnė pusė kuopų atmetė, vielok perleido
sau ir gana!.. Nedyvai, kad tokiai taktikai beesant balsavime
dalyvavo vos 17 kuopų. O iš viso turim 63; taigi balsavo vos
1/3 dalis. Kurgi likusios? Abejonės nėra, kad jos geriau su-
prato, ką darą... Reikėtų mums geriau viską apsvarstyti ir
pradėti taktiškiau varyti visokius savo reikalus; nes per sto-
ką taktikos daug vietos užjėmame organe, dauginam berei-
lingą darbą ir praleidžiam daug brangaus laiko ant grynų
niekų.

Su pagarba visiems draugams

St. Louis, Mo.

Mikas Rasimas.

Gerbiamoji Redakcija!

Aš norėčia patėmyti mūsų partijos draugams, kad mūsų
partija praleidžia vieną labai svarbų darbą. Noriu nurodyt,
kad męs neišleidžiame jokių lapelių, atsišaukimų. Kurie
skaitė Liet. Soc. Dem. Partijos laikraščius, tie gal patėmijo,
kad Lietuvos socialdemokratų daugiausiai yra apšvietę ir
sujudinę žmonių lapeliais. Aš esu dirbęs ant tos dirvos 7 me-
tus, ir mačiau dideles atsišaukimų pasekmes. Kodėl tat mūsų
partija to nebando? Juk atsišaukimas išleist visai nebran-
giai pareina, o neišpasakytai didelę, darbininkų judėjime at-
neša naudą.

P.Milč...as.

KRASOS DEZUTĖ.

Drg. J. Salėiui. — Jau buvo keletą sykių «Kovoje» priminėta,
kad apgarsinimai tos savaities tiktai tada gali patilpt, jeigu būna
prisiūsti redakcijon ne vėliau panedėlio ryto. Jau vakare tos dienos
laikraštis esti sudėtas į formas. Todėl ir Brooklyno kuopos teatro
apskelbimas nepatilpo, nes T-ta jį prisiuntei net utarninke.

Drg. Norkui, Brocktone. — Rašėm jau drg. Kubilskiui, kad
ne mūsų klaida buvo padaryta, bet prakalbų rengėjų, kurie mums
nepridavė visų vardų. Juk męs negalime žinoti, kas aukavo, o kas
ne, jeigu mums neparašo.

Katalikui. — Nors Tamistos prietikiai ir derėjimaisi dėlei spa-
vednies su Brooklyno klebonėliu gana juokingi, bet jie visai nebe-
nauji: tie vardan Kristaus gešeftai teip paakiui visur atsikartoja,
kad jie aprašinėjant netilptų į storiausias knygas. Beto, jie nieko
nesuprantančius ir nepamokj. Netalpiname.

Drg. Vikšriui, Chicago. — Rašydami apie tą lietuviškąjį judo-
šėlį gerai būtumėt padarę, kad padavę ir jo pavardę; reikia įvar-
džiai nurodyt mūsų žmonėms tuos kapitalizmo šunelius. Dabargi
žinutė be vertės. Neatspaudzjims.

P. Sunkariui, Wilkes Barre. — Ankas pagarsinome. Kores-
pondencijas rašant reikia paduot mažiau-daugiau žinių apie viet-
nių lietuvių gyvenimą. Geros korespondencijos tilpo 14 ir 15 NN
«Kovos» iš: Riverton, Baltimore, Springfield. Galima jimt pavyz-
dį iš tokių.

Drg. Rumbavyčiui. — Negali būt, kad Tamistą M. kuopa, be
jokios priežasties būtų iškoliojusi ir išvadinusi juodašimčiu. Rei-
kia manyt, kad buvo koks nors nesusipratimas. Laiškeliu netalpi
name, nes jame visgi nieko svarbaus nėra.

«Susiv. Lietuvių Brooklyne». Gaila, kad Tamistos susipykot su
«Lietuvių Apšvietos» draugyste, ir per mūsų neapsižiūrėjimą da
įtraukėt į savo kivirėus ir «Kovą». Gaila, bet visgi Tamistų pasi-
teisinimo negalime atspauzdijt, — tokioje formoje, kaip parašyta.
Gali būt, kad Tamistas biskį apmelavo, bet Tamistų išsireiškimai
kur kas stipresni; pavadinate savo priešą «šnipu», «žandaru», ir —
kas blogiausias — primenate pasisavinimus turto. Jau čia biskį at-
siduoda tokiu kvapu, už kurį reikėtų redakcijai, patalpinusiai Ta-
mistų raštelį, atsistot prieš tiesdarių akis. Tas pats lengviai būtų
tilpęs, jeigu sumaniai ir mandagiai būtų parašyta. Bet Tamistos
uždraudėt «iškreipti».

ADRESAI

Liet. Soc. Part. Am. Centro Komiteto:

Organizatorius A. Petratis,
397 N. Front str. Grand Rapids, Mich
Sekretorius susin K. Rutkus,
1418 So. 2-nd st., Philad. Pa.
Sekret. turtų - P. Bukšnaitis,
141 Washington st., New York, N.Y.
Išdininkas - T. Andziulaitienė,
SE Cor. 12th & Ritner st's Philad, Pa.
Knygius - A. Bernotas,
1418 So. 2-nd str., Philadelphia, Pa.

L.S.P.A. finansų apyskaitos.

Iplaukimai:

Mėnėsinių: So. Boston, Mass. 2.20; Lost Creek, Pa. 1.60; M. Jakavonis, Montello, Mass. 2.40; Newark, N.J. 7.40; Brooklyn, N.Y. 12.00; Spring Valley 1.40; Naugatuck ir Union City, Conn 1.40; Worcester, Mass. 4.60; Mahanoy City, Pa. 3.20; Youngstown, Ohio, 1.20; Johnston City, Ill. 2.80; Bayonne, N.J. 1.20. **Prenumerata:** J. Pukas, M. Kamiski, M. Kazlauskas, Pottsville, Pa. - po 1.20; J. Visnevski, Bukmeyer, Ill.; T. Smailys, Elizabeth, N.J.; Levickas, Wilkes Barre, Pa.; J. Martinkas, Silver Creek, Pa. - po 1.00; A. Miller, Kangley, Wash. 50c. Apgarsinimai: 28.75 Pavieni «K.» NN.: V. Kvederas, Baltimore, Md. 2.25; B. Kondratavychius, Wilmerding, Pa. 1.30; A. Keršis, Wilmerding, Pa. 1.00; J. Ulinskas, Wilkes, Barre, Pa. 10c. Viso 82.90. «Kovos» N 10 pagarsinta Hartford'o kuopos mėnesinių 55c. daugiau, tą išėmus lieka 82.35. Buvo 232.90 Viso 315.25

Išleidimai:

Redakcijos reikalai: Už laikraščius 16c; Tekniška «K» dalis: Statimas (2 sav.) 36.00; Redakcijos pagelbininkui 6.00; Kliše 4.60; išsiuntinėjimas 2.15; Važinėjimai 42c; ekspresas 2.00 Viso 51.33

Iėjo	315.25
Išėjo	51.33
Lieka	263.92

Agitacijos Fondas.

M. Mikalavičienė, Minersville, Pa 2.00; Dulskis, Ketchikan, Al. 1.00 Viso 3.00

LSPA. Centro Išdininkas

T. Andziulaitienė

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

Los Angeles, Cal.: A. Alenskis 5.00. Mrs. Degutienė, Mr. Degutis, J. Juzenas, Mr. ir Mrs. Aleksai, A. Lalis, A. J. Tamoliunas, A. Ambroziejus - po 1.00. P. Tamullunas, M. Patušėnė, A. Patušėniūtė, A. Žiugzda - po 50c. Viso 14.00
Wilkes Barre, Pa. krikščionyse pas M. Padolski: M. Sindėnaitis 1.00. J. Nienius, P. Milčičinas, A. Olekas, M. Padolskis, M. Povilaitienė, C. Kasparavychius, M. Olekiūtė, V. Kasparavychius, V. Kalasauckas, A. Salčinius - po 25c. Viso (gauta) 4.01
Brighton, Mass.: P. Bušma, J. Kudarauckas, P. Klykūnas, R. Čiuberklis, S. Keršis J. Kugis - po 1.00. J. Motuzas, A. Šulikas, A. Vengras, J. Caplikas - po 50c. P. Piluckis, M. Kilda, J.

Plungė, L. Grikštas, M. Kriukonis, K. Ladauskis - po 25c. Smulkių 9c. Viso (atėmus salės ir pers. kaštus) 6.25
Schenectady, N.Y., nuo prakulbų per A. Gudžinską 19.00
Buvo 572.58
Viso 615.83

Aukos Kankintiniams.

Rochester, N.Y.: P. Sirus, K. Vaivoda, V. Pranckevychius - po 1.00. A. Kasiuba, P. Petronis, J. Žemaitis, K. Dapsis - po 50c. S. Valiulis, 40c. P. Anuškevychius, A. Bernis, B. Duoba - po 25c. K. Šeštokas, J. Vilbikaitis - po 20c. Viso (gauta) 6.50
Buvo 25.95. Viso 32.45

«Lietuvos Dukterų Draugystė»

visus maloniai užprašo atsilankyti ant parengto Baliaus, Teatro ir Koncerto. Atsibus 6 gegužio, 1907 m., New Auditorium salėje 751-753 So. 3-rd Str., Philadelphia, Pa. Teatrą atloš pirmos LSPA. kuopos «Teatro Mylėtojų Grupa» po vardu «Zentas dėl parodos». Pradžia 8 val. vakare.

KOMITETAS.

Gegužinės vakaras!

Spring Valley, Ill. 23 LSPA. kuopa parengia 1 d. gegužio, vakare, darbinųjų Šventės apvaikščiajimą, A. Vienbiskio salėje kamps Dakato ir Spaulding gatvių. Vakaras prasidės nuo 7 val., bus prakalbos, dainos, deklamacijos ir tt. Visus vietinius ir aplinkinius lietuvius širdingai kviečiame dalivaut.

Vardan 23 kp.

J. Gvazdikas.

Švėskime pirmą Gegužės!

Brooklyno suvienytos lietuviškos draugystės surengė iškilmingą apvaikščiojimą, 1-mą dieną Gegužės, su demonstracija gatvėmis. Demonstracija prasidės 7.30 val. vakare. Tame apvaikščiojime dalyvaus 15 draugysčių. Nutarta kiekvienai draugystei turėti po transportą ir būtina nešti amerikoniškas vėliavas. Demonstrantai turės raudonus ženklus [kukardas]; neturinti ženklų, už žengą į svetainę turės užsimokėti po 10c.; moterims dykai. Demonstracijoje grieš 3 benai. Po demonstracijos visi sugrįš į Gergeno svetainę, 91-93 Grand Str., Brooklyn, N.Y. Prakalbos bus lietuviškai, angliškai ir gudiškai. Kalbėtoju pribus LSDP. atstovas P. Grigaitis. - Širdingai užkviečia Apvaikščiojimo sekr. A. Lesniauskas.

Pirkite «Farmoms» žemę!

Netoli nuo Chicagos, Michigan valstijoje parsiduoda 40.000 akrų žemės gabalais po 40 ir daugesei. Prekė akro - nuo \$5 iki \$12. Norintieji plačiau dasiznot kreipkitės į:

A. Kiedis,

59 W. 14 Pl. CHICAGO, ILL.

AGENTAI „KOVOS“.

F. Bagočius 1914 Annst.	Pittsburg, Pa.
W. Quesal, 5 Jefferson, st.	Yonkers, N.Y.
J. Želvis, 711 W. Lombard St.	Baltimore, Md.
M. A. IGNOTAS, 1028 So. 2-nd st.	Philadelphia Pa.
E. FROOMES, 73 Grand str.	Brooklyn, N.Y.
J. GERDAUSKAS, 54 Lafayette rt.	New Britain, Conn.
F. NARVYDAS, 544 W. 49-th str.	New York, N.Y.
J. STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st.	Allegheny, Pa.
A. STANELIS, 74 West st.	Newark, N.J.
J. ULINSKAS, 284 Moyallen st.	Wilkes Barre, Pa.
J. ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave.	Springfield, Ill.
J. ŽEMAITIS, 824 Bank st.	Waterbury, Conn.
J. RAULINAITIS, 25 W. 2nd st. (room 21) So. Boston, Mass.	

K. LESEVYCIUS, 60 Wells st.	Hartford, Conn.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413.	Westville, Ill.
B. Kondratavychius, Box 659	Wilmerding, Pa.
J. Petrakis, 1514 Ross ave.	Seranton, Pa.
J. Vaitkevychė, 40 Walnut st.	New Haven, Conn.
J. Jasulevychius, Bx 6	Minersville, Pa.
P. Naudzius, Bx 392	East St Louis, Ill.
A. Ramanauckas, 122 Essex st.	Lawrence, Mass.
M. Gliniskas, 989 Bank st.	Waterbury, Conn.

Keliaujantis agentas K. Rutkus.

A. Simonaitis, 107 Bond st. Elizabeth, N.J.

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 1-mos LSPA. kp. mėnes. susirinkimas atsibūna 4-tame ūtarninke kožno mėnesio, Laievės Kliubo salėje. po nr. 913 So 2-nd st., 8 val. v. DISKUSIJŲ susirin. atsibūna kas nedėldienį, salėje po nr. 513 So 4-th st. 2 val. po pietų. Sekr. A. Bernotas, 1418 So 2-nd st.

Cleveland, O. 3-čia LSPA. kuopa laiko susirinkimus keturius syklius mėnesį: partijos reikaluose 1-mą ketvergą 7 val. vakare; dainų: 2-rą ir 3-čią nedėldienį, 1½ val. pop. diskusijų: 3-čią ketvergą, 7 val. vak. [Susir. atsibūna ant „Arch Hall“, 2568 Ontario st. Organiz. I. P. Lapinskas, 2012 Lakeside ave.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibūna pirmas bus laikomas po visas dalis miesto su prakalbam. O antras, mėn. susirinkimas atsibus paskutiniam nedėldienį kožno mėnesio 2 val. po pietų, po No. 869-33rd place. Organizatorius A. Zimontas, 3130 S. Halsted st.

New Britain, Conn. 5-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią nedėldienį kožno mėnesio, svetainėje „Socialist Party Headquarters“, po nr. 268 Main str. Sekr. K. Senkus, 201 Washington st.

Pittsburg, Pa. 6-ta kuopa laikys viešą susirinkimą su prakalboms, 5 d. Gegužio, 2½ po piet. L.M. Dr-tės name, po N 142 Ohio st. Draugai iš visur nuoširdžiai kviečiami.

Rochester, N.Y. 7-ta k. LSPA. susirinkimai laikosi paskutiniam nedėldienį kiekvieno mėnesio, po No. 328 Chford str.

Sekr. K. Vaivoda, 43 Spring st. Brockport, N.Y.
Wilkes Barre, Pa. 9-ta kuopa laikys susirinkimą 7 d. balandžio, antrą val. po pietų, po nr. 284 Moyallen st. KOMITETAS

Newarko, N.J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas pirmą ir 3-čią subatą kožno mėnesio, po nr. 144 Adams str. 7.30 val. vakare. Sekr. A. STANELIS, 74 West str.

Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūna kas pirmą nedėlią mėnesio, po No. 166 E. Main str.

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mėnesio pirmą pėntynčią, 8 val. vakare, lietuviškoj salėj ant Barre str. Org. P. Grinius, 210 S. Eutaw st.

Minersville, Pa. 15-ta LSPA. kuopa nutarė laikyti susirinkimus kiekvieną pirmą nedėldienį kožno mėnesio, 2-rą val. pietų, salėje J. Lietuvninko.

Prat. rašt. J. RAMANAUCKAS Box 151.
Brockton, Mass. 17-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus 1-ame utarninke kožno mėnesio, 7 val. 5 vakare, salėje L.J. K. 1 Arthur st.

Fin. Sekr. V.J. PETKŪNAS, 303 N. Main st.
Brooklyn, N.Y. 19-ta kuopa laikys mėnesinius susirinkimus nedėloms po pirmam. Prasidės nuo 2 val. po pietų Teipgi bus laikomi susirinkimai kožną panedėli nuo 7.30 vakare s etainėje 73 Grand Str. Brooklyn, N.Y. Sekr. M. Jokubauskas

Chicago, Ill. 22-ros kuopos susirinkimai laikysis naujoj vietoj: M. Mieldažio salėje, 68 W. 25-th st. Susirinkimai su diskusijoms bus laikomi duok mėnesį: po 1-am pirmą nedėldienį ir po 15-tam. 2 val. Sekr. S. SZIMAS, 13 W. 24-th str.

Spring Valley, Ill. 23-čia k. laiko susirinkimus kožną antrą ir paskutinę Nedėlią mėnesio, 4-tą val. po pietų. 1-as susirinkimas bus Partijos reikaluose; 2-as diskusijų. Laikysis M. Mažeikos salėje, ant Dakota str. Sek. J. BANULIS.

Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus 1-mą ir 3-čią seredą kiekvieno mėn., nuo 8 iki 10 val. vakoro, po No. 1 Church st. [kertė Centre ave. ir Church str.] 1-as susirinkimas būva dėl partijos ir kuopos reikalų, antras - lavinimosi arba apvietos. KOMITETAS.

Naugatacko ir Union City's, Conn. 25 LSPA. kuopa laiko savo susirinkimus 1-mą subatą po pirmam kožno mėnesio, 7.30 vakare, po nr. 15 Diamond st., Union City, Conn. KOMITETAS.

New Haven, Conn. 27-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas serodas vakarą, pradėjus nuo 8 val. L.U. Klube, 521 Grand Ave. KOMITETAS.

Senandorio 28-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi savaiti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulyčių, ruimas 5. KOMITETAS.

Springfield, Ill. 29-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 7 val. vakarė, Paddy William salėje, po nr. 122½ N. 6-th str.

Sekr. J. KLEBAUSKAS, 7 Mil Row

So, Bethlehem 31 kuopa-laiko susirinkimus, kas 1-mą subatą kažno mėnesio 7 val. vakare pas drg. F. Masulevičia, 710 5-th st.

KOMITETAS.

Waterbury, Conn. 34-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibuna sekančiai: mėnes. susirinkimas partijos ir kuopos reikaluose 3-čiam ir diskusijų 1-mame nedėdieniuose kožno mėnesio, 7½ v. vakare, po nr. 989 Bank str.

KOMITETAS.

Los Angeles, Cal. 39 kp. laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį po 1-mam, po No. 114 S. Spry Str.

A. Žlugžda.

Worcester, Mass. 40-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibuna du kart per mėnesį: kas 2-rą ir paskutinę subatą mėnesio, nuo 7.30 vakare, Socialist Headquarters klube 16 Mechanic st.

Fin. Sekr. V. Narijauskas, 2 Suffolk st.

Bridgeport, Conn. 41-ma LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą mėnesio nedėdienį, po No. 426 Main str. Org. J.G. SAGVYČIUS.

Easton, Pa. 42-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 2-rą nedėdienį kožno mėnesio, po No. 660 Pine str.

KOMITETA

St. Louis, Mo. 44-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 2 val. po pietų, Harugari salėje, kamps 10-tos ir Carr gatvių Sekr. J.K. VASILIAUCKAS, 1701 N. 10-th st.

Passaic, N.J. 45-ta LSPA. k. laikys susirinkimus kas 4-tą nedėdienį kiekvieno mėnesio, svetainėje p. J. Apaliansko, 162 First st. 5 v. vakare.

Sekr. P. Norkus, 125 3-rd St.

Mahanoy City, Pa. 46-tos LSPA. kp. susirinkimai atsibus sekančiai: mėnesinis susir. partijos ir kuopos reikaluose laikysis paskutiniame ir diskusijų antrame nedėdieniuose kožno mėn. po No 304 W. Centre str.

Sekr. J. MICKUNAS, 1233 E. Pine str.

Panna, Ill. 48-ta kuopa laikys savo susirinkimus dusyk mėnesį — po kožnos 10-tos ir 25-tos serodoms.

Rašt. prat. ir turtų, J. Puodžiūnas.

Hartford, Ct. 49-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibūva 3-čiam nedėdieniu kožno mėnesio po N 21 Arch Str.

S. STANKEVYČIUS, Organizatorius 60 Wells St.

Mc Kees Rocks, Pa. 50-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas antrą šventadienį kiekvieno mėnesio, 3½ po pietų, pas kuopos sekretorių K. Česuną, 217 Bill Ave., Mc Kees Rocks, Pa.

Grand Rapids, Mich. 51-ma kuopa laiko susirinkimus kas pirmą ir trečią nedėdienį kožno mėnesio 2½ val. po pietų, po nr. 38 W. Leonard St. Wilmont salėje.

Org. J. Martinkaitis, 141 Crosby Str.

New York, N.Y. 52-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas antrą ir ketvirtą nedėdienį kožno mėn., antrą val. po pietų, po nr. 131 E. 7-th st., Thomkyn's Square; tarpe Ave A. ir Ave. B.

Kuopos Sekr. J. Barauskas, 532 W 45th st.

St. Clair, Pa. 53-čia LSPA. kuopa laikys susirinkimus kožną ketvergą po 1-mai dienai mėnesio, 7 val. vak., pas drg. Diedulaitį. Mielai visus draugus užkviečiam ir prašom atsiveist naujų. Sekr. A. Žukauskas.

Courtney, Pa. 54-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas mėnuo, pripuolančiame po 15-tos mėnesio dienos nedėdienį, nuo 3 val. po pietų.

Organ. D. Lekavyčius, Bx 7

Allegheny, Pa. 55-tos LSPA. kuopos atsibus susirinkimai kas antrą ir kas ketvirtą nedėdienį mėnesio, 3 val. po pietų, namuose išdininko, J. Stasevyčiaus, po n. 1112 Magnolia.

Youngstown, Ohio 56-ta kuopa laikys susirinkimus du kart mėnesį: po 1-mai ir po 15-tai nedėdieniuose, 2 val. po pietų, po N 262-266 E. Federal str. room 19.

Organ. J.J. SMALLIS, 270-274 E. Federal str.

Wilmerding, Pa. 57-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus antrą ir paskutinį nedėdienį mėnesio, L.N. Klube.

Elizabeth, N.J. 58-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas antrą seredą kožno mėn., po N 111 Pine st. J. Buturos salėje. Sekretorius K. AKIALIS, 105 Bond st.

So. Boston, Mass. 60-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas pirmą ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio po nr. 28 Broadway st.

15

Wilmington, Del. Mus kuopos LSPA. susirinkimai atsibūna du kart per mėnesį: partijos ir kuopos reikaluose kas 2-ram serodas vakare ir mėnesiniai kas paskutinį subatos vakarą 7.30 val. kiekvienam mėnesį, N. E. Cor. Front & Walnut Sts. KOMITETAS.

Brighton, Mass. LSPA. kuopos susirinkimai atsibus kas 2-rą ir 4-tą nedėdienį kožno mėnesio, 3½ val. po pietų, pas S. Keršį, 36 Lincoln st. Sekr. J. Kuois.

Nebusi plikas.

Naujais išradimo gyduolės sulaikimui slinkimo plaukų; sulaiko į 5 dienas, jeigu naudosi mano gyduoles, kurios išvalo kraują; geriausia gyduolė ant svieto, kuri pašalina daugelį ligų; vardus ligų ne minėsiu. Jeigu nori gaut aprašimą apie ligas, prisiusk markių už 10c., o gausi puikų aprašimą. Apie visokias moterų ligas, nuo baltų spermatorių, t.y. neregulariškų, mėnesinių, ne vaisingumas, ir tt. Nesenei apsidusiems davinėju puikias rodas tik už 5.00. Užlaikau gerus vaistus nuo blaikių, karučių, pelių ir žiurkių po 50c. Turiu iš Prusų trajanką 35c. Nuo dantų skaudėjimo 50c. Atsakimui įdėk už 2c. markę.

Prof. W. Matulonis,

84½ Morris St. Jersey City, N.J. (13-20)

Lietuviškos Literatūros Agentūra.

Visos knygos Lietuviškoj kalboj ėsančios yra gaunamos, teipgi užrašinėju visus liet. laikraščius. Kiekvienu sykiu duodu knygas dovenų. Atsiliepk katalogų, įdėdams už 2c. markę. Knygnams sutaisau knygas, apdarau ir suregistravojų. Kreipkities visad pas savo draugą mokslaeivį.

Pusę pelno nuo knygų kas mėnesi priduosiu LSPA. Literatūros Fondui.

Fortunatas J. Bagočius.

Box 1399 Pittsburg, Pa.

Lietuv. Literatūros Agentas.

Darbinikiškos knygos lietuvi. kalboje, ir lietuviški laikraščiai yra gaunami pas

P. J. Kailiu

Rear 1515 Sheffield Street, ALLEGHENY, Pa.

Slavonic & English Printing Co.

518 First Ave. Pittsburg, Pa.

Atlieka drūkorišką darbą lietuviškoj ar kitokioj kalboj greitai, gerai ir pigiai. Pas mus dirba vakarais Bagočius, kurs atliks Jus darbą ir jam galit pa dnot savo orderius. Atsiliepkit ypatingai ar raštu.

Aptieka H.J. Wiethorn

Sumanus sutaisytojas gyduolini, ant kampo

Beaver ir Washington Ave.

ALLEGHENY, Pa. (12-37)

ATYDA: Lietuviai turi parodyt „Kovą“.

Louis Steitz

Didžiausia gėrimų sąkrova.

110 PENNSYLVANIA AVE. ALLEGHENY, PA.

Nori grynios degtines, alans ar vyno, eik čia; jis duos gerai, nebrangiai ir vertai jusu pinigų, jeigu pasirodysi "Kovos" numerį su apgarsinimu. [19]

Shepherd's APTIEKA

N.E. kamps 2-ros ir Dickinson Str.
Philadelphia, Pa.

Lietuviška Aptieka.

Užlaikom visokias gyduoles, kaip amerikoniškas, teip ir iš užrubežių. Reikalaujant gyduolių arba rašant padek adrišą tokį:

K.Šidlauskas, Ph. D. 83 Manton ave.

Riverside Pharmacy. PROVIDENCE, R.I.

Aptiekorius Jos. R. Hite.

Kampus PENN'A Ave. & FULTON St., Allegheny, Pa.

Naujaisio fasono aptieka, viskuom pilnai aprupinta; galima gaut iki 15 tukstančių įvairiausių dalyku. Yra tai tokia vieta, kur jums pasidabos ir kur pirke džiangsites. Čion yra tokiu daiktu, kuriu žmonės įieško po kitas sąkrovas ir negauna. Lietuviai pirkdami tegul pasirodo "Kovos" numerį — gaus gerian ir pigiau. [19]

Tėmykit pirkdami kurpes!

Vienintelė katalikiška kurpių krautuvė ant kampo Beaver ir Franklin str., Allegheny, Pa. Numeris vadinas 1529. Savininkas visiem žinomas Mr. Mohr. Jeigu nusibodo mokėt pinigų už ištyžusius klumpius, pirk čionai stangrios ir našios skūros autuvus. [12-19]

James Lowrie, Dr.

Palaidojimo Biūras.

Pasimirus kokios šeimos mylimam sąnariui, kreipkitės po šiuo adresu:

1501-3-5 Beaver Ave., Cor. Locust Str.

(14-39)

ALLEGHENY, PA.

**Ant Akmenu
Railroad Laikrodėlis**

Patentuotas reguliatorius, ausuke užsukamas ir nustatomas, vyriškas ar moteriškas, 18 K auksuotas, dvigubi „Hunting“ lukštai, gražiai iškvietkuotas. Tikrai gerai rodo. Yra visur partojam as geležinkelio tarnų, kaipo geriausiai laikantis; gvarantuota ant 25 m.

Šį laikrodėlį pasiūsiame C.D.O. ant kiekvieno adreso, su pavėjimu išegzaminuoti. Jeigu bus toks kaip rašoma, užsimokėk expresui \$ 5.75 ir atvežimo kaštus ir pasiimk laikrodėlį, jei ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink, kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi \$ 35.00. Prie laikrodėlio dar pridėdam 14K auksuotą labai gražų lenčiųgėlį su kompasu dyka.

EXCELSIOR WATCH CO.,

1036 Milwaukee ave. Chicago.

„Kova“

Išleisla kas pėtnyčia. Prenumera į visas dalis svieto:

metams	\$ 2.00	„KOVA“ The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Phila. Pa.	
pusmečiui	\$ 1.00	Subscription rates:	
Aparšinių prekė:		One year in all parts of the world,	\$ 2.00;
Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00;		Six months	\$ 1.00.
per metus 10.00		Advertisement rates on application.	

Siunčiant raštus, pinigus ir visokiuose redakcijos reikalauose susirašant, adriauokite:

„KOVA“, 1418 So. 2-nd Str., Philadelphia, Pa.

Atkreipiu atydą savo draugų ir vientaučių lietuvių, kad mes apturėjome dabar didžiausį pasirinkimą

Drapanų, Skrybėlių ir Čevėrykų.

Didžiausia sąkrova overkočių ir siutų visokiame prekese

Naujausios pavasario ir vasarinės mados

Viską tą parduodam labai priedinamoj prekėj

Prosinam vienus metus už DYKĄ!

L.Freedman & Son.

VIENA PREKĖ

Lietuviai, atminkit adrisa

Kampas South ir 4-os.

Lietuviu Gydytojas

A.L. Graičūnas, Ph. G.M.D.

3202 So. Halsted st., kampas 32-ros gatvės, Chicago, Ill.

Lietuviai, nesiduokit save apgadininėti visokiems profesoriams, specialistams ir šundaktariams, pas kuriuos tik pinigūs sukisate, o sveikatos ir teisingos rodos negaunate. Jei sergi kokia liga, eik pas Dr. A.L. Graičūną, jis luos tau teisingą rodą **DYKĄ** ir pasakys, ar galima išgydyt ir kaip ligai gydymas trauksis. Dr. A.L. Graičūnas neuvažiavo nei vieno ligonio ir iš pirmo pamatymo pasako, ar ligonis išgydomas, ar ne; kuri apsilima išgydyt, išgydo greitai ir už mažą užmokestį.

Už sužeistuos visada užstoja ir kompanijų agentai nenupėrka manęs. Sužeistiesiems prie darbo, karų, geležinkelių ir t.t., suteikia greitą pagelbą ir rodą.

Gydo visokias ligas: vyriskas, motėrisiskas ir vaikų ligas. Valandos priedimimo ligonių kasdien ir nedėlioms: Nuo 8 ryto iki 10 val. vakare.

Telefonas 7399 Yards.

P. Y. OBIECUNAS.

12 & CARSON ST.

S.S. PITTSBURG, PA.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA
su kapitulu \$ 75.000.000

Suorganizuota ir čarteriuta
kaipo

**All Nations Deposit
Bank.**

(Visų Tautų Banka)

Mūsų banka yra viena iš tvirčiausių Sv. Valstijoje, čarteriuota, esanti po kontrole Valstijos rando ir per tai pilnai užtikrinanti. Priima pinigūs užsiėdėjimui ir moka ketvirtą procentą. Parduoda laivakortes ant geriausių linijų ir siunčia pinigūs į visas dalis svieto. Padaro daviernastis atlikimui visokių reikalų su valdzia Rusijos. Išmaino visokius pinigūs ant merikoniskų arba kitokių. Daro apsergėjimus nuo ugnies ant visų daiktų ir t.t. Pinigus dėl suėdėjimo galite prisiųst pač Money Order'iu arba Expresso Co., o tuojuos bus išsiųstos bankavos knygtutės.

Sveikata ir Laime!

Skaityk

Nauja

Lietuvišką Daktarišką Knygą

„VADOVAS Į SVEIKATĄ“

Ir vėl 50.000 egzempliorių tapė išleista tos knygos. Šita knyga parašyta Daktaro Prof. E.C. Collins; jos vėliausis išleidimas, su daug naujų pridėjimų, plačiau išaiskinta, apie visokiais ligas, kaip būtį sveiku ir laimingu.

Dapildyta Direktorius Dr. COLLINS Medical Instituto.

Šitoje knygoje yra ne mažai paveikslų, parodančių paslaptis subudavojimo žmogaus, teipat kudikis motinos išėiuose, nuo prasidėjimo iki užgimimo, visose pėrmainose. — Toj knygoj yra atidengimai paslapybių, ir labai žingeidžių pamokinimų apie vyrų ir moterų lytišką gyvenimą, apie ką dar niekas iki šiol teip atvirai neapreiskė ir nepaaiskino, kaip ta knyga „VADOVAS IN SVEIKATĄ“.

Šita knyga yra suviršum 200 dideliu lapu didžio, tai ir daug visokių aprašymu telpa. Nors ta knyga prekinoja 45 centus, bet kad išleista žmonių apėvietimui, tai kurie tik atsius keletą stempu ir savo adresa, kiekvienas aptures tą knyga, kuri yra naudinga skaityt sveikiems ir sergantiems, nes joje yra aprašymai kaip nuo ligu apsiserget ir kaip jas išsigydyt, teipat ir visokių ligu vardai. Ji yra naudinga vyrams ir moterims, nes kiekvienas joje atras daug reikalingu žiniu. Kas tą knyga perskaitys, nereikalau pas pseudo-geradejus įieškot pagelbos, bet pats žinos kaip but sveiku ir laimingu. Jei esi nesveikas, pirmiaus neg kreipsis pas kokį daktarą, išsirašyk ir skaityk „VADOVA IN SVEIKATĄ“. Tai yra veikalas, kokio ne joks kits daktaras neįstenge atlikt.

Teipat Dr. COLLINS Medical Instituto, išgydo visokias ligas, kaip vyrų, teip ir moterų, nes apart Profesoriaus ant visokių ligų yra, Daktarai specialistai ir pergalėjimui ligų naudoja grynus vaistus, kokius tik žemė ir gamta gali išduot. Jei ne ypatingai, tai aprašyk per laisšką (Lietuviškai) ligą, kad apsilms, tai ir išgydis, kokio vardo liga nebūtų. Vaistus išsiunčia po vizą Ameriką ir kitas dalis žemės kamuolio. Visada adresuok:

Dr. E.C. COLLINS Medical Institute,

140 West 34-th st., New York, N.Y.

Ofiso valandos: nuo 10 iš ryto iki 5 po p. Šventdienais nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigūs ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikietų.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valietijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

GRAMATIKA angliszkos kalbos.

Su ištarimu kiekvieno angliško žodžio Lietuviškai, k.t. b e a s t [byst] žvėris; e l g h t [ait] aštuoni; e y e [ai] akis ir t.t. 174 pusl. Su prisistintimu..... \$ 1.25

Vaiku Draugas arba kaip išmokt skaityt ir rašyt be mokintojo. 222 abrozėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Puslapių 64. Su prisistintimu..... 15c

Naujas Budas išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyt. be pagelbos mokytojaus. 24 ps. 10c. Pinigus siųst per „Money Order“ po adresu:

P. Mikolainis, Box 62 New York.